

Fredag den 29. januar 2010 (D)

1

46. møde

Fredag den 29. januar 2010 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. F 21:

Forespørgsel til videnskabsministeren om åbne dokumentstandarde.
Af Hanne Agersnap (SF) og Ole Sohn (SF).
(Anmeldelse 09.12.2009. Fremme 11.12.2009).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 103:

Lov om Natur- og miljøklagenævnet.
Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).
(Fremsættelse 14.01.2010).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 104:

Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love. (Ændringer som følge af lov om Natur- og miljøklagenævnet m.v.).
Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).
(Fremsættelse 14.01.2010).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for udvidelse og etablering af ikkeøkologiske svinebedrifter.
Af Per Clausen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 10.12.2009).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

L 120 (Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen) og

L 121 (Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser).)

Yildiz Akdogan m.fl.:

B 114 (Forslag til folketingsbeslutning om forebyggelse af udsættelse af børnefamilier.)

Titler på de fremsatte forslag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 21:

Forespørgsel til videnskabsministeren:

Hvad kan regeringen oplyse om indførelse af åbne dokumentstandarde i det offentlige fra 2010 og frem?

Af Ole Sohn (SF) og Hanne Agersnap (SF).
(Anmeldelse 09.12.2009. Fremme 11.12.2009).

Kl. 10:00

Formanden:

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til på tirsdag, den 2. februar 2010.

Den første, der får ordet, er fru Hanne Agersnap som ordfører for forespørgerne til begrundelse for forespørgslen.

Kl. 10:01

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Hanne Agersnap (SF):

Mange tak.

Begrundelsen for forespørgslen her er jo, at vi igennem lang tid har arbejdet med at få indført åbne dokumentstandarde i det offentlige. Enhver ansvarlig offentlig leders eller it-chefs største skræk er jo at arbejde med et softwaresystem, der pludselig ikke længere understøttes. Så længe man er afhængig af en bestemt leverandør for at få understøttet sit software, er man altså i en klemme, hvis det sker.

Derudover er det et stort problem, at man, hvis man vil kommunikere med andre, pålægger dem at bruge et bestemt softwareformat for at kunne deltage i kommunikationen. Det vil sige, at en lang række af borgere, private virksomheder og andre institutioner kan pålægges at købe software af bestemte leverandører.

Derfor har Folketinget faktisk igennem mange år interesseret sig meget for åbne dokumentstandarde – åbne standarder i det hele taget, men for dokumenter har problemet længe ligget uløst, og for at lægge pres på for at få det løst har vi stillet den her forespørgsel.

Det skal være usagt, hvorfor det har skullet tage så lang tid at få det løst. Vi havde egentlig en midlertidig overgangsordning, der udløb i oktober, men vi kunne ikke få det løst derefter. Men den her forespørgsel har altså i løbet af den sidste uge fået speedet forhandlingerne lidt op, så der er noget, der tyder på, at vi i den her forhandling vil kunne komme frem til et enig forslag til vedtagelse.

Min forespørgsel til ministeren er: Hvordan går det med at få indført de åbne dokumentstandarde i det offentlige fremover?

Kl. 10:03

Formanden:

Tak til fru Hanne Agersnap. Så er det videnskabsministeren for besvarelsen.

Kl. 10:03

Besvarelse

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Jeg er helt enig med forespørgerne i, at åbne standarder er et særdeles vigtigt emne på den politiske dagsorden. Det er også ganske rigtigt, at det er et emne, som vi løbende har beskæftiget os med, og at åbne standarder er vigtige, fordi de sådan lidt forsimplet sagt kan få forskellige programmer til at tale sammen. Det er vigtigt, at forudsætningerne er i orden, således at offentlige it-systemer uanset valg af software kan udveksle informationer på tværs, og det er vigtigt for en velfungerende konkurrence og innovation på it-software-markedet.

Jeg håber helt i forlængelse af begrundelsen for forespørgslen, at vi her ved debatten i Folketingssalen i dag kan bekræfte hinanden i, at vi for det første fortsat skal arbejde for indførelsen af åbne standarder, og at vi for det andet skal fastlægge nogle rammer, som understøtter konkurrencen, men som samtidig ikke pålægger de daglige brugere unødvendige byrder.

Regeringen arbejder sammen med partierne i Folketinget for at indføre åbne standarder i det offentlige, og jeg er rigtig glad for, at vi er kommet så langt, som tilfældet er – ja, faktisk så langt, at mange andre lande kigger efter den danske model. Den 1. januar 2008 indførte vi de første syv åbne obligatoriske standarder for software i det offentlige, og siden denne dato har offentlige myndigheder skullet understøtte disse standarder ved indkøb af nyt it-udstyr og ved større opdateringer.

Der er dog særlig ét hjørne af de åbne standarder, som er blevet debatteret, nemlig de standarder, som omhandler dokumentformater, altså de formater, som vi bruger, når vi udveksler dokumenter. I modsætning til de øvrige åbne standarder har der på dette område været to standarder i en såkaldt prøveperiode. Og vi står nu over for at skulle træffe et valg om, hvilken og hvilke standarder vi skal anvende fremover. Jeg har derfor gennem en længere periode drøftet valg af dokumentformater med Folketingets it-ordførere, og jeg er selvfølgelig glad for, at vi nu er nået så langt, som tilfældet er.

Men det er også et vigtigt valg, som vi her skal foretage, og det vil have store konsekvenser for det daglige arbejde i den offentlige sektor, hvis vi ikke finder en hensigtsmæssig løsning. Det er derfor afgørende, at vi finder en fornuftig måde at sikre en god overgang fra lukkede til åbne dokumentformater. Jeg mener ikke, at vi kan negligere et uafhængigt ekspertudvalgs og Konkurrencestyrelsens entydige konklusioner, nemlig at de to nuværende standarder er for umodne til, at der her og nu kan træffes valg om den ene standard frem for den anden. Vi skal finde en løsning, som gavner konkurrencen, og som er fremtidssikret, men vi skal også samtidig finde en løsning, som ikke pålægger de offentligt ansatte en unødigt administrativ byrde, og som ikke pålægger den offentlige sektor en kæmpe ekstraregning.

Åbne standarder er en vigtig forudsætning for en velfungerende konkurrence og innovation på it-software-markedet, og det er noget, som regeringen fortsat vil arbejde for. Min ambition er, at vi i fremtiden udelukkende vil kommunikere ved hjælp af åbne standarder. Men det er for mig vigtigt, at vi i den forbindelse træffer nogle valg, som har en reel værdi og betydning for den måde, som vi kommunikerer digitalt på, og som medfører en reel integration mellem it-sy-

stemerne. Det må ikke blive et spørgsmål om at træffe nogle beslutninger, som alene har symbolsk og principiel karakter, og som utilsigtet risikerer at gøre hverdagen mere besværlig for de mennesker, som skal bruge it-systemerne i det daglige.

Kl. 10:07

Men vi må jo erkende, som også fru Hanne Agersnap omtalte det i sin begrundelse for forespørgslen, at det har været svært at blive enige om detaljerne med hensyn til de nødvendige beslutninger, som skal træffes. Jeg har oplevet mange forhandlinger her i Folketingssalen gennem de sidste 26 år, men det her er dog en helt speciel sag, der har haft et helt specielt forløb. Og jeg må ærligt tilstå, at jeg aldrig har oplevet en sag og et forløb, der har været tilsvarende det her om åbne standarder.

Lad mig ganske kort illustrere det ved at nævne blot nogle af de betegnelser, der er blevet drøftet, når vi taler om åbne standarder. Det er ODF, PDF, ECMA 376, ISO/IEC 29500, OIO, OASIS, ISO 26300, OIOUBL, OIOXML, FESD, DS 484 osv. Ja, jeg kan sandelig godt forstå, hvis der er nogen uden for både Folketingssalen og den snævre kreds, der beskæftiger sig med åbne standarder, som undrer sig over den debat, der foregår.

For debatten viser med al ønskelig tydelighed, at der er grænser for, hvad vi fra Folketingets side bør blande os i, og viser, hvad vi skal overlade til eksperterne. Når vi nedsætter et ekspertudvalg, som Folketinget allerede har gjort på netop dette område, er det i tillid til, at netop de har en særlig ekspertise og viden. Den ønsker vi som lovgivere at trække på, og vores opgave som politikere er derimod at diskutere holdninger og politiske værdier. Så lad os derfor glæde os over, at vi er nået langt, som vi er, og lad os derefter debattere holdninger og ikke tekniske detaljer.

Derfor vil jeg gerne afslutte besvarelsen med at sige tak for de mange spændende drøftelser og det samarbejde, der har været om et utroligt teknisk og vanskeligt emne.

Kl. 10:09

Formanden:

Tak til ministeren. Så går vi over til forhandlingen, og den første, der får ordet, er fru Hanne Agersnap som ordfører for forespørgerne.

Jeg vil lige sige til Tingets medlemmer, at hvis nogle af de forkortelser dækkede over ukvemsord, der er i strid med vores almindelige gængse omgangsform, tager jeg lige et forbehold, så man ikke kan sige, at formanden har ladet det passere.

Værsgo til fru Hanne Agersnap.

Kl. 10:10

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Hanne Agersnap (SF):

Jeg tror, at formanden kan være ganske rolig. Der blev ikke brugt ukvemsord.

Jeg vil på linje med ministeren sige, at det er meget vigtigt, at vi fremadrettet går over til brug af åbne dokumentstandarde. Det er også vigtigt, at vi ikke vælger flere standarder, der ikke er fuldstændig interoperable. Hvis vi vælger flere standarder, pålægger vi alle offentlige institutioner, der skal bruge de standarder, dobbeltarbejde.

Det, vi har valgt i den aftale, der er ved at blive skrevet ren, er, at vi lægger nogle fuldstændig objektive kriterier ned over valget af standarder: Hvad skal de leve op til? Hvor udbredte skal de være? De skal være implementeret på flere platforme og af flere leverandører. Vi har forsøgt at lave nogle kriterier for, hvilke standarder der kan blive godkendt som obligatoriske standarder for det offentlige, som både indeholder nogle, vi tidligere har skrevet om i konklusionspapirer, og nogle, som vi har lagt til her i debatten.

Vi har også taget hensyn til, at det selvfølgelig kræver noget omstilling. Derfor har vi sat en dato, som ligger godt et år ude i fremtiden, for, hvornår de her nye standarder skal gælde og bruges som obligatoriske standarder. Derudover skal man allerede nu i korrespondancen med borgere og virksomheder bruge åbne standarder.

Vi mener, at vi kan se af det snart renskrevne resultat af forhandlingerne, at det er en rigtig god aftale, der gør, at vi kommer på sikker grund, så de dokumenter, der bliver udvekslet og opbevaret, fremover kan læses af et hvilket som helst program, der bruger de åbne standarder.

Jeg regner med, at jeg senere, når vi lige har set aftalen, kan fremsætte et forslag til vedtagelse om, at vi er enige om den aftale. Jeg håber på en god debat – vi har godt nok debatteret i flere timer.

Kl. 10:12

Formanden:

Tak til fru Hanne Agersnap. Den næste i ordførerrækken er hr. Michael Aastrup Jensen fra Venstre.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Det er jo ikke hver dag, at vi får lejlighed til at diskutere it-politik fra Folketingets talerstol. Nu har jeg været it-ordfører i godt og vel 4 år, og det er jo kun hr. Per Clausen og jeg, der har været med hele vejen i hele den her langvarige proces med at få implementeret åbne standarder inden for det offentlige.

Jeg må give ministeren fuldstændig ret i, at det kan være meget tekniske diskussioner, vi har på vores møder, og at det selvfølgelig er rart, at man en gang imellem kan tage politikerkasketten på og sige, at det er godt, at vi har eksperter, som kan bistå os i arbejdet.

Som fru Hanne Agersnap så rigtigt sagde, har vi jo haft møde om det her så sent som for få minutter siden, hvor der rent konkret og meget positivt endnu en gang er indgået en aftale om et forslag til vedtagelse med tilslutning fra alle Folketingets partier. Fru Hanne Agersnap vil redegøre for det forslag til vedtagelse, som vil komme på baggrund af det nye konklusionspapir, som vi er blevet enige om. Alt i alt er det positivt, for det betyder jo, at Danmark kan beholde den førerposition, som vi har, ikke bare i Europa, men i verden, når det gælder om at få implementeret og udbredt åbne standarder.

Da vi havde den her debat i Folketinget helt tilbage for 4 år siden, talte vi jo om, hvor vigtigt det er, at man om 20 år kunne åbne et dokument, som man havde lavet i 2006. Det skulle være lige meget, om det er et program, der hedder Apple e-reader, OpenOffice, Google, eller noget helt andet. Man skulle selvfølgelig kunne være sikker på, at noget, man havde lavet, også kunne åbnes 20 år senere.

Jeg må sige, at verden heldigvis har forandret sig meget positivt siden dengang. Vi har nu fået åbne standarder på dokumentsiden. Vi har fået en meget højere grad af konkurrence på kontorsoftware, end vi nogen sinde før har haft. Det ene land efter det andet sender lige frem delegationer til Danmark for at se på, hvordan man ikke bare kan lave fine papirer og hensigtserklæringer, men reelt også udføre det i praksis – ikke bare i den statslige sektor, men også gennem de fine aftaler, som vi har fået, i kommunerne og regionerne. Alt i alt må jeg sige, at jeg som it-ordfører faktisk er ret stolt af de resultater, som vi her i Folketing har stået bag.

Det har jo ikke været nogen hemmelighed, at spørgsmålet om it-standarder hurtigt kan blive en religionskrig, hvor især et firma, nemlig Microsoft, hurtigt i langt de flestes øjne bliver til fjenden, og i andres øjne bliver til en, det er til at leve med. Det har jeg altid syntes var meget sørgeligt for debatten. Jeg er nemlig ligeglad med, om et firma hedder Microsoft eller Nowell, om det er IBM eller andre firmaer, der er aktive på softwaremarkedet. For mig er det bare vigtigt, at konkurrencen er sund.

Derfor har vi jo også fra Folketingets side iværksat et grundigt arbejde. Vi har inddraget et ekspertudvalg, og vi har ikke mindst inddraget Konkurrencestyrelsen. På den måde har vi været med til at sikre, at den aftale, som vi løbende har opdateret, er en aftale, som sikrer en så høj grad af konkurrence på det her område som overhovedet muligt.

Jeg tror, at alle bliver rigtig positive, når de hører fru Hanne Agersnaps fortolkning af aftalen. Og jeg kan sige, at med den aftale, som vi nu har, hvor vi fra den 1. april 2011 får nogle helt andre regler for, hvordan man kan implementere åbne standarder, som sikrer, at de ikke bare er åbne på papiret, men nu også er reelt åbne, ikke mindst takket bruget af ISO-standarder, er vi kommet endnu længere. Det kan vi alle være tilfredse med.

Danmark bevarer førerpositionen. Folketinget i helheden står bag det. Så det er alt i alt en god dag, ikke bare for folkestyret, men faktisk også for det digitale Danmark.

Kl. 10:17

Formanden:

Ja tak. Og der er et ønske om en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 10:17

Per Clausen (EL):

Nu ligger det mig jo fjernt at ville ødelægge den gode stemning, når vi nu har indgået en aftale, men hr. Michael Aastrup Jensen er vel enig med mig i, at det, vi er endt med i dag, og endt med at være meget glade for i dag, er noget anderledes end det, hr. Michael Aastrup Jensen oprindeligt havde tænkt sig skulle blive udgangen på det her. Det er bare for, at folk skal kunne forstå, at der er en årsag til, at der er gået uendelig mange møder og uendelig lang tid, inden man er nået frem til resultatet, og vi står her midt under debatten og venter på den færdige tekst, og det skyldes altså, at der også har været visse politiske uenigheder og ikke kun sådan meget tekniske uenigheder.

Kl. 10:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:17

Michael Aastrup Jensen (V):

Jamen der er ingen tvivl om, at der har været, skal vi kalde det intense forhandlinger om det her emne. Men jeg synes rolig man kan sige, at den aftale eller det konklusionspapir, som der er blevet lavet nu, fint står inde for det, vi hele tiden har sagt, nemlig at det her ikke skal være et fravalg af Microsoft Office eller et tilvalg af Microsoft Office. Det her handler om formater, det handler ikke om program-pakker, og det synes jeg konklusionspapiret fint indeholder. Og så er det ikke en religionskrig mere, og helt ærligt, der er ingen gode steder at have en religionskrig.

Kl. 10:18

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:18

Per Clausen (EL):

Men det har vel også handlet om at sikre, at der ikke var en enkelt virksomhed, som havde monopol på området. For jeg er da enig med hr. Michael Aastrup Jensen i, at vi jo ikke skal føre krig mod bestemt virksomheder, i hvert fald ikke en ubegrundet krig. Men en krig kan jo godt være begrundet, hvis den handler om, at der er et firma, som har opnået et monopol, som er uhensigtsmæssigt for den offentlige sektor, ikke alene når det handler om fleksibilitet og om borgernes mulighed for at udnytte it i forhold til de offentlige institu-

tioner, men også når det handler om prisen. Så derfor er det at gøre op med monopolet på det område vel trods alt også vigtigt, for når et firma har monopol, rammer det jo det firma, hvis monopolet forsvinder.

Kl. 10:18

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:18

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg er jo liberal, og det er ikke kun noget, jeg siger ved festlige lejligheder, men det er faktisk også noget af det, jeg prøver at vise i det arbejde, jeg har som ordfører. Derfor har jeg jo også hele tiden sagt, at det gælder om at få en så høj grad af konkurrence som overhovedet muligt, og det gør vi nu ved at sikre, at det bliver ISO-certificerede standarder, som frit kan implementeres af alle.

Men så synes jeg også, det er vigtigt at sige, at alene det arbejde, vi indtil videre har gjort, allerede har sikret en højere grad af konkurrence, end vi nogen sinde har set før. Gribskov Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune og ikke mindst Berlingske Media er jo nu begyndt at implementere andres programpakker. Så konkurrencen lever, men vi skal jo ikke gå ind og fravælge én programpakke frem for en anden, vi skal bare sikre fundamentet for, at konkurrencen er der. Så må alle de andre sælgere og andre ude i verden og ikke mindst i Danmark sørge for at tjene deres penge ind ved salg af programpakker.

Kl. 10:19

Formanden:

Tak. Der er også ønske om en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard – forstod jeg.

Kl. 10:19

Morten Østergaard (RV):

Jeg skal bare være sikker på, at vi med det, hr. Michael Aastrup Jensen siger her, er enige om, at vi ikke er i den situation endnu – som vi er ved at skabe – hvor der rent faktisk er konkurrence, og at der er et konkurrenceproblem på markedet for kontorsoftware.

Kl. 10:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:19

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg synes, at vi allerede i dag har set, at der med de tidligere indgåede konklusionspapirer har været en spirende konkurrence inden for programpakker, og jeg tror, at vi med det konklusionspapir, vi har lavet, får endnu mere spirende konkurrence. Så alt i alt er det kun godt.

Kl. 10:20

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 10:20

Morten Østergaard (RV):

Jo, men spørgsmålet var, om vi var i mål eller vi ikke var i mål, og når det er vigtigt, er det selvfølgelig, fordi vi er nødt til hele tiden at holde øje med, om vi når de mål, vi er enige om, nemlig at der skal være konkurrence, fordi det er godt og sundt både for priserne og for kvaliteten. Hvis jeg lige kunne få et svar på det første spørgsmål flettet ind, ville det være fint.

Det andet spørgsmål er: Hvad synes hr. Michael Aastrup Jensen er de naturlige næste skridt? For mig at se stopper det jo ikke her.

Det er rigtigt, at alle partierne stemte for det berømte beslutningsforslag, men det var heller ikke uden sværds slag, som jeg lige husker processen. Men hvad er de naturlige næste skridt set fra Venstres side? Når jeg spørger, er det, fordi der er et gammelt ordsprog, der hedder, at man kan trække hesten til truget, men man kan ikke tvinge den til at drikke, og derfor synes jeg, det er vigtigt at høre, hvad Venstres naturlige næste skridt er.

Kl. 10:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:21

Michael Aastrup Jensen (V):

Med hensyn til det første, hr. Morten Østergaard spurgte om, så var det jo ikke for sjov, at vi inddrog Konkurrencestyrelsen i det arbejde, vi havde, for at sikre, hvordan vi får en model, som skaber så høj konkurrence som overhovedet muligt. Så det får vi gjort – men det har vi jo også allerede gjort i dag med de tidligere konklusionspapirer.

Som jeg sagde i starten i mit første svar: Vi havde konkurrence, nu får vi endnu mere konkurrence. Det er, fordi en it-proces i forhold til dokumentstandarder jo er en løbende proces, hvor der kommer nogle forskellige nye redskaber, som vi kan vælge at benytte – det er der kommet ved forskellige ISO-certificeringer – og dem vælger vi så at inddrage, så vi får de nye værktøjer til at få bedre konkurrence.

Med hensyn til det andet om, hvad målet er, så er det jo meget at spørge om, når jeg har så få sekunder at svare i, som jeg har. Men jeg vil sige det sådan forholdsvis enkelt, nemlig at vi gerne vil have, at der er så mange udbydere som overhovedet muligt, der har så frie konkurrencemuligheder som overhovedet muligt. Det er jo bl.a. derfor, at vi har investeret i open source-centre, så vi kan sikre, at der sker en spiring i forhold til programudvidelse.

Kl. 10:22

Formanden:

Tak til hr. Michael Aastrup Jensen. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Så vil jeg lige spørge fru Hanne Agersnap, om der ligger et forslag til vedtagelse, for så synes jeg, at det skal læses op fra talerstolen, så Tingets medlemmer ved, hvad der diskuteres, og så især folk udefra ved, hvad det egentlig er, man drøfter – eller om det stadig er så åbent, at alt er muligt. Værsgo.

Kl. 10:22

(Ordfører for forespørgerne)

Hanne Agersnap (SF):

Ja, vi går ind for åbenhed, så vi har lige fået set den renskrevne aftale fra i morges, og derfor har vi (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA) kunnet lave et forslag til vedtagelse, som lyder:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager til efterretning, at partierne bag vedtagelsen af B 103 (samling 2005/06) har indgået aftale om et konklusionspapir med nye krav til obligatoriske standarder for dokumentformater i det offentlige, som bl.a. indebærer, at

- der oprettes en liste over godkendte obligatoriske åbne standarder
- statslige myndigheder fra 1. april 2011 vil være forpligtede til at afsende og kunne modtage dokumenter i formater omfattet af listen
- regeringen optager forhandlinger med regioner og kommuner med henblik på snarest at implementere de statslige åbne standarder.

Folketinget opfordrer regeringen til at iværksætte konklusionspapirets implementering hurtigst muligt.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 40).

Kl. 10:23

Formanden:

Ja tak. Dette oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger. Tak for det til fru Hanne Agersnap.

I ordførerrækkefølgen bliver det fru Yildiz Akdogan fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Yildiz Akdogan (S):

Som forholdsvis ny ordfører er det ikke just det nemmeste område at blive kastet ud i.

Debatten i dag er egentlig en fortsættelse af et meget visionært skridt, der blev taget med B 103 under pres fra oppositionen tilbage i 2006. Hensigten med beslutningsforslaget var jo netop at få regeringen til at sikre, at det offentlige brug af informationsteknologi, herunder brug af software, er baseret på åbne standarder. Selv om regeringen havde fået en deadline, der var januar 2008, hvor den skulle sørge for at indføre og vedligeholde et sæt af åbne standarder, der kunne fungere som inspiration for øvrige offentlige myndigheder, kan man sige, at processen inden for dokumentområdet har været forholdsvis langsom og meget vanskelig.

Der har været mange ting, der skulle undersøges, bl.a. hvilke åbne standarder man skulle vælge til dokumenthåndtering, og kandidaterne har også været forholdsvis åbenlyse. Der har været ODF, som er udviklet af den internationale standardiseringsorganisation, OASIS, og så har der været Microsofts Open XML Strict. Der har været mange spørgsmål på banen om standarden, økonomien, administrationen, konsekvenser, processen og modenheten, der skulle undersøges og klarlægges. Ekspertgruppen har ikke altid været enig, ligesom der har været forskellige røster, hvad de to kandidaters kvalitet og funktionalitet angår. Om de var parate til at løfte opgaven, hvis man nu valgte en af dem, var hovedspørgsmålet.

Men mit perspektiv til det her har været, at i stedet for at forholde sig til den enormt tekniske og abstrakte debat og diskussion var det meget mere vigtigt at se på erfaringer udefra, især internationale oplysninger, for når man så på dem, så billedet noget anderledes ud. Min bekymring var valg af format, og selv om valg af et format også blev drøftet i andre lande, viste der sig også andre gode løsningsmuligheder. Så for Socialdemokraterne har det egentlig ikke været et religiøst spørgsmål, om man skulle vælge det ene produkt frem for det andet, men snarere se på, hvad det er, der gavner borgerne og samfundet bredt.

Midt i en digitaliseringstid, hvor meget kommunikation mellem borgere og offentlige eller private sker elektronisk, er det selvfølgelig værd at tænke fremadrettet og få tilpasset it-teknologien derefter. Drift og service bør være effektiv, forsvarlig og driftsøkonomisk. At tage næste skridt vedrørende it-standarder på dokumentområdet skal bidrage til bedre løsningsmuligheder for alle aktører. En borger skal kunne sende og modtage digitale informationer uden at komme i klemme, uden at være fastslået til én leverandør, ligesom myndigheder skal kunne kommunikere og udveksle dokumenter med hinanden uden større problemer. Det er hele formålet med åbne standarder.

Vores fælles ønske som opposition har været at komme videre fra den her pause, kan man nærmest den, der har været siden 2006. Der har været for lang ventetid, og vi skal videre. Vi skulle videre af hensyn til udviklingen på it-området, vi skulle videre af hensyn til bedre og lettere tilgængelig borgerservice, og vi skulle videre, fordi det var et vigtigt for konkurrencen. Og det er godt at vide, at vi i dag er kommet et skridt videre og har opnået en aftale mellem alle partier. Vi har stillet en række krav, og vi har ladet os inspirere af internationale erfaringer. Vi vælger ikke det ene frem for det andet, men vi stiller en række konkrete, objektive kriterier op, der gør, at alle i

princippet kan byde ind og være med. Det i sig selv er også et godt skridt i den rigtige retning.

Ministeren sagde i sin tale, at hans ambition er, at man i fremtiden skal kunne kommunikere med åbne standarder. Det er også min ambition, men jeg håber ikke, at det kun bliver på ambitionsniveau, men at man også udmønter det her i konkret handling. Jeg er sikker på, at med det udkast, vi har lavet, er vi i hvert fald nået et skridt i den rigtige retning.

Kl. 10:28

Formanden:

Tak til fru Yildiz Akdogan. Næste ordfører er hr. Mikkel Dencker, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Diskussionen om anvendelse af åbne standarder hos det offentlige Danmark har efterhånden nogle år på bagen. For snart 4 år siden, tilbage i juni 2006, besluttede et flertal i Folketinget, at det offentlige brug af informationsteknologi, herunder brug af software, skulle være baseret på åbne standarder, og siden da er diskussionen gået på, hvordan man bedst muligt får gjort det.

Grundlæggende handler diskussionen jo om at sikre, at det offentlige i sin udveksling af dokumenter med borgerne og virksomhederne kan modtage og sende dokumenterne i såkaldt åbne standarder. Det betyder, at man som offentlig myndighed ikke kun må nøjes med at tilbyde borgerne at udveksle dokumenter i et bestemt dokumentformat, som kun fungerer til et bestemt softwareprogram, for dette ville i sagens natur medføre, at borgerne var tvunget til at anvende samme softwareprogram som det offentlige. Det ville i sig selv være ganske udemokratisk og yderligere medføre et ringe konkurrenceforhold på softwaremarkedet med tendens til monopoldannelse.

At sikre borgernes og virksomheders frie adgang til selv at vælge software til kommunikation med myndighederne og at sikre et så frit og åbent marked for software som muligt er der vel ingen, der kan have noget imod, og det er noget, der har ligget Dansk Folkeparti meget på sinde i den proces, vi har været igennem.

Som jeg netop har ridset op, er valget af åbne standarder ikke uvæsentligt, og jeg vil derfor benytte lejligheden til at takke initiativtageren til vores debat her i dag, fru Hanne Agersnap, for at have taget initiativ til, at vi kan have diskussionen her i Folketinget i dag. Men selv om vi i dag har emnet oppe i Folketinget, betyder det jo ikke, at det er første gang, vi lufter synspunkterne. Igen gennem et længere stykke tid har diskussionen jo allerede foregået i medierne, hvor regeringen og Folketingets partier har diskuteret, om man skulle have en eller to åbne standarder, eller hvilke kriterier man skulle stille op for at kunne godkende en standard som værende åben.

I Dansk Folkeparti har vi ikke lagt skjul på, at vi anser ODF-standard som værende et rigtig godt bud på at have det optimale grundlag for at sikre konkurrencen på markedet for kontorsoftware. Det synspunkt bygger vi dels på en analyse af den nuværende og potentielle konkurrencesituation ved valg af åbne standarder, dels på, at der allerede er indhøstet praktiske erfaringer i andre lande, eksempelvis i Holland og Belgien, men også i Danmark, hvor Lyngby-Taarbæk Kommune og Region Midtjylland anvender ODF som standard.

Der har gennem det sidste stykke tid, især her op til vores spørgsøgsdebat i dag, været et længere forløb med forhandlinger mellem regeringen og Folketingets partier, og jeg vil da sige, at vi er nået frem til et rigtig godt resultat her for tre kvarter siden. Jeg synes, at det har været et meget intenst forløb, men det har også været rigtig givtigt at få udvekslet en masse synspunkter undervejs i den diskussion, og jeg må også sige, at den aftale, vi så er nået frem til som det

endelige resultat af forhandlingerne, også er et resultat, som jeg tror at alle partier og regeringen kan stå inde for og synes er et rigtig godt resultat.

Så derfor kan jeg med tilfredshed i stemmen sige, at vi i Dansk Folkeparti er rigtig glade for den aftale, der er indgået her tidligere på dagen, og vi støtter selvfølgelig det forslag til vedtagelse, som fru Agersnap allerede har fremsat her for kort tid siden.

Kl. 10:31

Formanden:

Tak til hr. Mikkel Dencker. Var der et ønske om en kort bemærkning fra fru Hanne Agersnap? Godt, så er der ikke ønske om det. Den næste ordfører er hr. Jørgen S. Lundsgaard, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Ifølge folketingsbeslutning nr. B 103 skal regeringen sikre, at det offentlige brug af informationsteknologi, herunder software, i fremtiden er baseret på åbne standarder. Ligeledes ønskes der med åbne standarder at sikre øget konkurrence på markedet for kontorsoftware. Herefter har et nedsat ekspertudvalg to gange anbefalet, at der ikke på nuværende tidspunkt vælges en offentlig standard for redigerbare dokumentformater, fordi ingen af de nuværende ODF- eller OOXML-versioner opfylder de stillede modenhedskriterier.

Efter ekspertpanelets konklusion har bl.a. Kommunernes Landsforening, Danske Regioner og Finansministeriet hørt forslaget med følgende konklusion: Der bør på lang sigt kun være én åben dokumentstandard i det offentlige. Men man er af den opfattelse, at der p.t. ikke er en indlysende kandidat, fordi der hersker markedsmæssig usikkerhed om, hvilket format der vil udvikle sig til markedsstandard på verdensplan. Det vil derfor på nuværende tidspunkt være særdeles risikobetonet at vælge en kandidat frem for en anden.

Som følge heraf vil det være hensigtsmæssigt at arbejde med to standarder indtil videre. Samtidig vurderes, at en fortsættelse af status quo på kort sigt ikke vil medføre væsentlige økonomiske omkostninger i forhold til de store økonomiske og administrative konsekvenser, det vil få, hvis der vælges forkert, og der så skal vælges om.

Vi bør lytte til forbrugerne, det er dem, der skal leve med omkostningerne af vores beslutning, og vi bør lytte til eksperterne. Det er det, vi har dem til. Konklusionen er derfor klar: Der er endnu ikke nogen moden standard. Det er vanskeligt at vurdere området. Et valg må vente, og vi må endnu en tid leve med flere redigerbare standarder. Med hensyn til ikke-redigerbare dokumenter er situationen dog anderledes, idet PDF A1 her forventes at blive fremtidig EU-standard.

Vi tilslutter os derfor ministerens konklusionsdokument, der tager hensyn til ovennævnte problematik og fremskynder indførelsen af åbne standarder. Vi tilslutter os ligeledes fru Hanne Agersnaps fremsatte forslag til vedtagelse.

Kl. 10:34

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Hanne Agersnap.

Kl. 10:34

Hanne Agersnap (SF):

Tak for det. Det er jo dejligt, at vi er enige, men jeg undrer mig alligevel over hr. Jørgen Lundsgaards kommentar om, at der ikke findes en åben standard, så jeg vil spørge, om hr. Jørgen Lundsgaard ikke er enig i, at en ISO-godkendt ODF-standard findes, er implementeret og kan bruges som åben standard i dag.

Kl. 10:34

Formanden:

Hr. Jørgen Lundsgaard, værsgo.

Kl. 10:34

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Jeg må blot konstatere, at ekspertpanelet konkluderer, at modenhedsgraden altså ikke er tilstrækkelig til, at man kan vælge den.

Kl. 10:35

Formanden:

Fru Hanne Agersnap.

Kl. 10:35

Hanne Agersnap (SF):

Diskussionen om modenhed er jo en meget vanskelig diskussion, for på et teknologisk område, der hele tiden udvikler sig, bliver noget aldrig modent. Altså, måske bliver det råddent, før det overhovedet har været modent.

Det bliver udviklet som en standard, og derefter kommer der udviklinger og nye teknologier til, men de henfører jo til standarden. Senere kan det være, at man får indopereret det i en ny standard, men så længe det bygger på en standard, er modenhed jo et stadie, man aldrig når.

Kl. 10:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:35

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Det her område er nok et af de områder, hvor ting sker hurtigst. Det er således, at ikke engang undervisningen er i stand til at følge med. Vi har jo alle sammen set andre dele af teknologien, som det er gået rigtig stærkt med. Bl.a. kan man jo se på sin gamle videooptager, hvordan det ene format har afløst det andet format. Det, der for mig er vigtigt her, er, at vi får lavet platforme, og at vi får lavet formater, som er kompatible, og så må vi lade markedet vise senere, hvad der vil være vinderen – bare de kan tale med hinanden.

Kl. 10:36

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Lundsgaard, der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Morten Østergaard fra Det Radikale Venstre.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Indtil for ikke ret mange minutter siden vidste vi jo ikke, om det her skulle være en glædens dag, hvor vi i et bredt samarbejde kunne tage nye skridt i forhold til at sikre anvendelsen af åbne standarder, eller om vi skulle fortsætte den skyttegravskrig, som man vel godt kan kalde det, der på visse stræk har været med et snævert flertal i Folketinget – dog bestående af alle andre partier end Liberal Alliance og VK – som har samarbejdet forbilledligt, synes jeg, om at sikre, at de intentioner, der lå i beslutningsforslaget fra 2006, kunne omsættes i praksis.

Det var jo sådan i 1980'erne, at man havde noget, man kaldte fodnotepolitikken, hvor der var et flertal uden om den siddende regering, men hvor det parlamentariske grundlag også var agilt i forhold til at medvirke. Dengang var det Det Radikale Venstre, og det drejede sig om udenrigspolitik. Jeg synes, man kan sige, at it-politikken på mange måder har udviklet sig lidt til en slags fodnotepolitik i det nye årtusinde, hvor et flertal uden om regeringspartierne, inklusive

en del af det parlamentariske grundlag, igen og igen er med til at skubbe regeringen i en retning, som er rigtig, og som er fornuftig, i hvert fald hvis man ønsker, hvad alle jo gør – i hvert fald når de står her på talerstolen – en mere fri konkurrence, som kan sikre en højere kvalitet, en bedre pris og en større tilgængelighed, således at almindelige brugere, hvad enten det er borgere eller virksomheder, ikke skal være afhængige af bestemte leverandører, når de kommunikerer med det offentlige.

Derfor synes jeg sådan set, at vi alle sammen i Folketinget har stor glæde af, at der er det stærke samarbejde mellem partierne uden om regeringen, som gør, at vi nu igen kan stå med en aftale, som alle partier støtter op om – med undtagelse af Liberal Alliance, som kan nå at støtte op om den endnu – og som er, mener jeg, et kvantespring i forhold til anvendelsen af åbne dokumentformater i det offentlige. For det, vi gør, er, at vi trækker en streg i sandet og siger, at fra den 1. april 2011 udveksler statslige myndigheder kun information i åbne dokumentformater, jævnfør den liste, som vi så er enige om nogle principper for, som bl.a. kræver, at standarden i sin helhed kan implementeres af alle direkte på flere platforme. Det betyder altså, at når statslige myndigheder fremover kommunikerer med hinanden, sker det på de her åbne standarder, som altså betyder, at hvis ikke man i sit kontorsoftware er i stand til det, må man have nogle besværligheder med at kommentere dokumenter.

For mig at se er det her en markedsskabende beslutning, hvor politikerne sikrer, at et marked, der har været præget af for lidt konkurrence, nu åbner døren for en øget konkurrence. Vi skal i sagens natur holde øje med, om det så også kommer til at foregå sådan, og det er jo også derfor, at vi i det konklusionspapir, vi har lavet, er enige om, at vi skal følge op på de bekymringer, som Konkurrencestyrelsen har rejst i den rapport, som vi har brugt tid på undervejs i processen.

Samlet set er det her noget, som vil være med til at bringe Danmark på det globale vidensamfunds læber endnu en gang – præcis som dengang i 2006, da det også efter en lidt hektisk omgang lykkedes at vedtage af et samlet Folketing, at den offentlige sektor i Danmark skulle basere sig på åbne standarder. Det vakte genlyd over hele verden, og derfor vil jeg advare imod det omsiggribende mindreværds kompleks, der nogle gange er i de her diskussioner, altså at vi er for lille et land til at træffe beslutninger, og at vi er for lille et land til at påvirke det internationale marked for software.

Sandheden er en anden. Sandheden er, at jo flere lande der som vi og andre lande, også Holland, Norge, Belgien, træffer den her slags beslutninger, jo mere er vi med til at sikre et marked på fri og lige vilkår til gavn og glæde for alle brugere, uanset om det er i det offentlige eller i det private, eller det er helt almindelige borgere. Derfor er jeg meget tilfreds med, at vi kan stå her i dag, også selv om det har været lidt hektisk, med det her konklusionspapir, fordi det er rarere, at det foregår i et bredt samarbejde. Og jeg vil altså endnu en gang takke de partier, som vi har delt synspunkt med, for, at vi har stået fast og sikret, at vi kom i mål til sidst, og også takke regeringen for, at det lykkedes at opnå en aftale til sidst.

Så vil jeg sige, at det her jo ikke skal ses som et sidste skridt i forhold til at sikre åbne standarder, for der var et andet hovedformål, som bestemt trænger til noget opmærksomhed, i det oprindelige beslutningsforslag, og det handler om de åbne grænseflader. Hvis vi skal have mere innovation i det offentlige it-anvendelse, skal vi også have flere leverandører, når det handler om processerne og de bagvedliggende systemer, og det kræver, at der er åbne grænseflader, så vi kan få en hærske af leverandører, der kan gå ind og løse konkrete problemer og koble op til bagvedliggende systemer. Det skal ikke være sådan, at store leverandører kan holde andre ude ved at holde igen på de grænseflader, som jo reelt burde være det offentlige og burde være frit tilgængelige, fordi det er skatteyderne, der i sidste ende har betalt.

Lad mig slutte af med at takke SF for at have stillet forespørgslen. Jeg synes, det er evident, at havde vi ikke fået stillet denne forespørgsel, var vi heller ikke kommet i mål med en aftale i dag, for vi har kæmpet i månedsvis, for ikke at sige år, for at nå til det her konklusionspapir, vi står med i dag, og det skyldes jo nok, at vi havde debatten, at det lykkedes til sidst.

Kl. 10:42

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:42

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo nok sådan, at muligheden for at indgå aftaler med den nuværende regering – det gælder måske også andre regeringer – er større, når man har et flertal imod dem, end hvis de har et flertal på plads inden. Det har vel også været karakteristisk for den her sag, hvor man kan sige, at de gange, det har været oppe i Folketingssalen, har det været sådan, at man har skullet forberede sig på to taler, nemlig en venlig tale og en mindre venlig tale – for uvenlige taler holder jeg naturligvis aldrig.

Det gør det selvfølgelig lidt besværligt, men en del af elementerne går jo alligevel igen. For selv om det er rigtig godt, at vi i dag har lavet en aftale, og at den aftale peger fremad, så er der jo stadig væk nogle nuancer i opfattelserne mellem de politiske partier. Det er også forklaringen på, at det har taget ganske lang tid at blive enige.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at Enhedslisten faktisk opfatter den her diskussion om standarder som en diskussion, som også indbefatter politisk-ideologiske spørgsmål og altså ikke er en teknisk diskussion. For os har det været afgørende at sikre et brud med det monopol, som Microsoft har haft på det her område. Det har været afgørende for os af to grunde.

For det første mener vi, det er vigtigt, at borgere, som skal kommunikere med det offentlige, frit kan vælge, hvilke standarder de vil benytte sig af, og altså fravælge de firmaer, som de af den ene eller den anden grund ikke ønsker at benytte sig af, hvad enten det skyldes, at de ikke bryder sig om firmaets forretningsmoral, eller det er, fordi de ikke bryder sig om den mangel på kvalitet, som indimellem præger produktet.

For det andet har der været det helt banale, at hvis man som offentlig myndighed er afhængig af at købe produkter hos private virksomheder, er det nok en fordel, at der er en reel konkurrence på området. Det har altså været udgangspunktet for os for at gå ind i den her debat.

Bagved har – det vil jeg ikke lægge skjul på – også været den grundopfattelse, at det, der vil være vejen frem med udvikling, innovation osv., er den tankegang, der ligger bag ved open source, som efter vores opfattelse på en lang række områder burde erstatte den patenttankegang, som fører til monopoldannelser, og som desværre er alt for dominerende i erhvervspolitikken i Danmark.

Det er så endt med, at vi i Folketinget kunne opnå en enighed om, at åbne standarder var det rigtige. Vi har så fået lavet en fælles aftale. Heller ikke her vil jeg lægge skjul på, at vi fra Enhedslistens side hele tiden har haft den opfattelse, at det ville være en klar fordel, hvis man valgte én standard. Det er jo ikke sådan, at det, at man vælger én standard, udelukker nogen firmaer fra at være på markedet, for et hvilket som helst firma skal jo have mulighed for at gå ind og bruge den standard, som så er tilgængelig for alle. Derfor ville et valg af UDF jo ikke have ført til, at Microsoft nødvendigvis var røget ud af det her marked. Det bestemte de sådan set selv.

Der er så fremført en lang, lang række begrundelser for, at man ikke kunne vælge én standard nu. Der er kun en bemærkning, jeg vil gøre til det, og det var på grund af den konservative ordførers be-

mærkning om, at vi skulle overlade det til markedet. Jeg tror, det er en erkendelse, at hvis man bare overlader det til markedet, er det ikke nødvendigvis det bedste produkt, der vinder. Så er det det produkt, som produceres af den virksomhed, som har de fleste penge, der vinder. Det er jo erfaringen i forhold til, hvordan det gik på videoområdet i hvert fald, en teknologi, der nu gudskelov er udfaset og erstattet af bedre teknologier, hvilket er et held, ikke mindst fordi den, der endte med at vinde på markedet, formentlig var en af de dårligste teknologier, der kunne anvendes.

Det er jo derfor, at det også indgår i liberale og liberalistiske lærebøger, hvis de ellers forholder sig til virkeligheden, at hvis man skal have et marked til at fungere, er det nødvendigt med en stat, der løbende griber ind, griber ind over for monopoldannelse, griber ind over for store virksomheder, som forsøger at udnytte situationen til at sælge et måske dårligere produkt til en høj pris for på den måde at opnå en ekstra fortjeneste.

Det er derfor, det er vigtigt at vælge og vælge side, og det er derfor – det skal være min sidste bemærkning – at det er rigtig godt, at vi er blevet enige om at opstille nogle principper, som danner udgangspunkt for, hvilke standarder der kan godkendes. For jeg mener sådan set, at de principper, der nu er opstillet, for det første sikrer borgernes adgang til at kommunikere med offentlige myndigheder uden at blive forhindret af tekniske problemer, og for det andet giver det i hvert fald en mulighed for, at der kan blive en konkurrence på det her marked. Det synes jeg er godt.

Derfor må jeg sige, at jeg er glad for og tilfreds med den aftale, vi har lavet i dag, også fordi min erfaring jo er, at når man stemmer regeringer ned, har de mange interessante metoder til at træne beslutninger efterfølgende. Så når aftalen ikke er blevet meget dårligere af, at V og K er med, så er det godt, at V og K er med.

Kl. 10:47

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det hr. Anders Samuelsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Anders Samuelsen (LA):

Først og fremmest skal jeg sige, at Liberal Alliance selvfølgelig også bakker op om den konklusion, som Folketinget kommer frem til i dag. Jeg kan også huske den her debat fra min tid i Europa-Parlamentet, og det er en meget, meget mærkværdig debat, for det er jo sort snak for omkring 99 pct. af befolkningen. Det er teknisk super-superkompliceret, selv om dem, der for alvor sætter sig ind i det, pludselig opfatter det her som noget meget, meget enkelt og en helt principiel diskussion. Det er ikke kun en teknisk diskussion, men også en ideologisk diskussion, og det var virkelig noget, der kunne sætte sindene i kog. Og aldrig før har jeg da oplevet, ud over da jeg var med til at starte et nyt parti, at min mailboks i den grad blev overfaldet af interessenter.

Jeg synes, det er godt, at Folketinget nu vedtager, at vi tager et skridt i den retning, som vi så alle sammen kan bakke op om. Hvorvidt det her, som det bliver påstået, er et kvantespring, tror jeg at vi skal lade tiden vise, for én ting er at vedtage noget nu, sætte nogle ord på og træffe nogle principielle beslutninger, noget andet er så, hvordan det bliver implementeret i virkeligheden. Det vil vi selvfølgelig følge nøje.

Jeg er fuldstændig enig med Enhedslistens ordfører, som påpeger, at det her er teknik på den ene side, men at det på den anden side i høj grad også er ideologi. Og det er væsentligt, at der selvfølgelig kommer en øget konkurrence, men at man, når man sætter den øgede konkurrence ind, gør det på en sådan måde, at det reelt også bliver en øget konkurrence, og at det bliver til gavn for brugerne, i det her tilfælde borgerne.

Med de ord skal jeg bare sige, at Liberal Alliance selvfølgelig også bakker op.

Kl. 10:49

Formanden:

Tak til hr. Anders Samuelsen, og så er det videnskabsministeren.

Kl. 10:49

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Siden jeg for en lille time siden afleverede min besvarelse, har vi jo fået godkendt konklusionspapiret, som indeholder den aftale, vi indgik ganske få minutter i ti. Derfor vil jeg gerne på nuværende tidspunkt, også efter at der er blevet fremsat et forslag til vedtagelse, sige tak for den aftale, der er indgået. Jeg synes, den skaber nogle udmærkede rammer for, at vi kan komme videre, og det er vi jo alle interesserede i. Så kan vi selvfølgelig diskutere, om det har taget for lang tid eller for kort tid. Jeg mener, det har været ganske klogt, at vi har taget det i et moderat tempo, hvilket også svarer til det, som eksperterne har sagt – både vores eget ekspertudvalg og Konkurrencestyrelsen – så godt nok med det.

Jeg siger tak for debatten, som heldigvis ikke blev så teknisk, som man kunne frygte, og også tak til Liberal Alliance, som hermed tilslutter sig aftalen, hvorfor vi kan konstatere, at vi nu står med et konklusionspapir, der flugter med det, der var udgangspunktet i 2006, nemlig at det er et enigt Folketing, der står bag. Så jeg siger tak for debatten i dag, og vi er klar til at effektivisere indholdet af dette konklusionspapir.

Kl. 10:50

Formanden:

Tak til ministeren. Ønsker fru Hanne Agersnap ordet?

Nej. Så vi siger tak, og når der ikke er flere, der har bedt om ordet, betyder det, at forhandlingen er sluttet. Forespørgslen slutter først, når vi har stemt, og det gør vi som sagt og tidligere meddelt på tirsdag.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 103:

Lov om Natur- og miljøklagenævnet.

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).
(Fremsættelse 14.01.2010).

Sammen med dette punkt foretages:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 104:

Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love. (Ændringer som følge af lov om Natur- og miljøklagenævnet m.v.).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).
(Fremsættelse 14.01.2010).

Kl. 10:51

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører, der får ordet, er hr. Eyvind Vesselbo fra Venstre.

Kl. 10:51

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Det her lovforslag betyder, at vi får en stærkt forenklet sagsbehandlingsgang i Miljøklagenævnet og Naturklagenævnet, fordi de to

nævn nu bliver slået sammen til et fælles nævn. Det vil altså sige, at man nu overordnet kan få samlet alle de sager, som drejer sig om de to nævnte klagenævne, og så kan formanden vurdere og uddelegere sagsbehandlingen til de personer, som er relevante i behandlingen af de enkelte sager.

Det, som egentlig har været hovedformålet med den her omlægning, har været, at sagsbehandlingstiden skal ned, for det kan ikke nytte noget, at man i Miljøklagenævnet og Naturklagenævnet har lange, lange sagsbehandlingstider, så folk ikke kan få svar på deres henvendelser, når de klager. Så nu drejer det sig om, at vi forenkler systemet, sådan at sagsbehandlingstiden vil blive bragt betragtelig ned, så den ligger inden for en rimelig tidsramme, så borgerne kan få en ordentlig behandling.

Samtidig betyder det også, at man med de to klagenævns måde at blive organiseret på får en faglig og kompetent behandling af sagerne inden for både det, der drejer sig om miljøklager, og det, der drejer sig om naturklager, altså klager, som også har noget med planloven at gøre. Miljøklagenævnet bliver med nogle sagkyndige eksperter, som er udpeget af en lang række organisationer og sat til at vurdere klagerne, og i Naturklagenævnet, hvor sagerne bl.a. drejer sig om planlægningsområdet, sidder der også politikere, og de politikere bliver så dem, der sammen med bl.a. jurister skal tage stilling til klagerne. Det bliver formanden, som får en væsentlig rolle med at styre det samlede kombinationsklagenævn, og det betyder, at der er en person, som simpelt hen har overblikket over de sager, der kommer ind, og kan fordele dem.

Alt i alt er det en sag, som Venstre har kæmpet for igennem mange år, nemlig at få lagt de her to klagenævne sammen. Det er lykkedes nu, og derfor er vi godt tilfredse, og derfor kan vi også støtte lovforslaget.

Kl. 10:54

Formanden:

Tak til hr. Eyvind Vesselbo. Den næste ordfører bliver fru Liselott Blixt.

Kl. 10:54

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Da vores ordfører på området desværre er forhindret i dag, skal jeg på Dansk Folkepartis vegne sige følgende:

Dansk Folkeparti støtter selvfølgelig forslaget om en forenkling af Naturnævnet og Miljøklagenævnet.

Som alle ved, har der været mange sager på natur- og miljøområdet, og det har taget lang tid, inden de blev afgjort i de forskellige klagesystemer. Disse lovforslagsændringer sker kun for at styrke borgernes retsstilling og for at få en effektiv behandling af disse klagesager. Vi ved jo godt, at både Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet mange gange behandler noget af det samme, hvorfor det gælder om at have en smidig organisation, som kan handle hurtigt.

Her kan vi lave nogle forenklinger, f.eks. med en fælles formand, og retssikkerheden bliver ikke svækket, idet ethvert medlem sagtens kan sørge for, at sagen bliver taget op i nævnet. Det vil stadig være sådan, at man har et antal beskikkede sagkyndige medlemmer svarende til dem, der er i Miljøklagenævnet, og man vil også have en formand, der er udpeget af Folketinget, og derudover to højesteretsdommere, som gerne skulle sikre, at det hele foregår efter lovgivningen. Formanden kan i dag træffe en del afgørelser på vegne af nævnet. Det vil også kunne lade sig gøre i fremtiden, men man vil gøre processen mere smidig. Der er i dag også forskel på, om man har en klage ved Miljøklagenævnet, eller om man har en klage ved Naturklagenævnet, der har været en gebyrforskel, som nu også bliver udjævnet med det her forslag.

Alt i alt ser vi de to forslag som et fremskridt for naturen i Danmark. Dansk Folkeparti ser frem til den videre behandling i udvalget. Tak.

Kl. 10:56

Formanden:

Tak til fru Liselott Blixt. Så er det fru Mette Gjerskov som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:56

(Ordfører)

Mette Gjerskov (S):

Tak formand. Et forslag om at sammenlægge Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet er noget, der umiddelbart lyder som en god idé. Derfor vil vi også gå meget, meget konstruktivt ind i drøftelserne af det her lovforslag.

Vi mener imidlertid, at der under høringsrunden i forbindelse med lovforslaget er blevet rejst en lang række spørgsmål, som gør, at vi ikke bare vil kaste os ud i at støtte regeringens forslag, men vil tillade os at stille en række spørgsmål under udvalgsbehandlingen. Det er nemlig sådan, at det for os er utrolig vigtigt, at et sådant natur- og miljøklagenævn virkelig for alvor kan bruges til at sikre nogle ordentlige vilkår for vores natur, for dyr, planter og biodiversitet i Danmark. Det står jo mildt sagt grelt til i forvejen, så der er behov for at få gjort noget ved det her.

Man ser jo desværre, at sagsbehandlingstiden er urimelig lang, og vi vil også gerne se nærmere på om det her lovforslag hjælper lidt på det. Den betyder rent faktisk, at nogle af de organisationer, som med rette har lov til at indbringe sager for nævnene, ligesom bliver lagt lidt for had og får at vide, at det er deres skyld, at alting tager så lang tid. Det er jo ikke rimeligt.

Det er ikke retssikkerhedsmæssigt i orden, at virksomheder, landmænd, og hvad ved jeg, ikke kan få deres sager behandlet hurtigt nok. Det er heller ikke retssikkerhedsmæssigt i orden, at de, der er bekymret for en godkendelse ude i det åbne land, ligesom skal ligge under for et pres om at lade være med at klage, fordi det tager årevis.

Der er altså mange ting, der er brug for at få løst, og jeg har til det konkrete forslag, som vi har liggende her, egentlig behov for, at vi mellem første- og andenbehandlingen tager en teknisk gennemgang. Jeg vil gerne bede om, at ministeren får foranlediget, at vi kan få en grundig snak om, hvad konsekvenserne helt præcis er for de forskellige områder.

Noget af det, som jeg gerne vil have belyst, er den principielle forskel mellem, at det i nogle sager er eksperter, der skal vurdere dem, og at det i andre sager er lægmænd, der skal vurdere dem. Jeg kunne godt tænke mig en lidt nærmere analyse af, hvornår vi synes der er behov for eksperter, og hvornår der er behov for lægmænd.

Jeg mener, at spørgsmålet om gebyrer er meget alvorligt. Det Økologiske Råd skriver, at det med de sager, de tidligere har indbragt, vil koste over 100.000 kr. Det er altså rigtig mange penge for en lille grøn organisation. Det er ikke, fordi vi altid principielt er imod gebyrer. Hvis gebyrer skal medvirke til at undgå åbenlyst grundløse sager, er det jo fint nok, men ikke i en størrelsesorden, som man ser her. Det bliver vi ganske enkelt nødt til at have diskuteret meget grundigt igennem.

Der er også hele spørgsmålet om, at det, at man ikke har indbetalt gebyret, har en opsættende virkning på sagen og har indflydelse på, hvad der sker. Det spørgsmål er også blevet rejst i høringsssvarene.

Jeg kunne også godt tænke mig at få vendt spørgsmålet om formandens kompetence og det, der bliver beskrevet som et visitationsudvalg. Det er den her problematik med, om der er paritet – det tror jeg at det hedder med et fint ord – og at vi sikrer os, at der ikke er en sagsgang, hvor man risikerer, at det f.eks. er to af erhvervslivet udpegede parter eller for den sags skyld to fra de grønne organisationer, som skal træffe beslutningen. Vi skal være sikre på, at det bliver

så velafbalanceret som muligt. Det gælder både forhold til at få en velafbalanceret sagsbehandling og i forhold til, at natur- og miljøklagenævnet skal være et troværdigt organ, så såvel de, der får en sag behandlet der, som borgere i al almindelighed kan føle sig trygge ved det.

Jeg vil også gerne have kigget lidt på de organisationer, som selv har bragt nogle sager for klagenævnet. Skal det f.eks. være sådan, at deres egne indstillede medlemmer kan være med til at behandle sagerne? Det mener jeg at vi skal have kigget på.

Det sidste, som jeg også vil rejse som et problem, jeg gerne vil have vendt, er spørgsmålet om offentliggørelse af afgørelserne. Jeg vil rigtig gerne have en diskussion af, om vi ikke har brug for at have fuldstændig åbenhed i forvaltningen, og om vi ikke har brug for, så vidt det er muligt, at få offentliggjort afgørelsen. Der kunne simpelt hen være et arkiv eller et register, som også mennesker, som måske har nogle fremtidige overvejelser om et projekt, som de gerne vil lave, eller som måske har en særlig interesse i et naturområde, har adgang til.

Folk skal i stedet for at få at vide, at det kan man ikke vide noget om, fordi sagen kan havne i Naturklagenævnet, og så ved man ikke, hvad vej det går, kunne slå op og se de tidligere afgørelser, så de kan få en fornemmelse af, hvordan en sag vil falde ud. Det kan man jo kun, hvis der er fuldstændig offentlighed om det. Jeg kan umiddelbart ikke se, hvorfor der skulle være noget at skjule i et miljø- og naturklagenavn.

Jeg vil derfor sige, at det for os er vældig afgørende, at man får et troværdigt miljø- og naturklagenavn, at det for os er vældig afgørende, at sagsbehandlingen ikke varer unødigt længe, og at der er sikret tilstrækkelige ressourcer, så en sagsbehandling ikke tager længere tid, end den absolut skal tage. Det er for os afgørende, at der er mulighed for at klage, og at det ikke er et spørgsmål om økonomi, med hensyn til om sager bliver indbragt.

Vi vil gå meget konstruktivt ind i drøftelserne, og vi vil meget gerne have en teknisk gennemgang. Vi vil gerne rejse en række problemstillinger og prøve at se, om man kan finde en konstruktiv løsning.

Kl. 11:03

Formanden:

Tak til fru Mette Gjerskov. Så er det fru Ida Auken som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Ida Auken (SF):

Det lovforslag, vi behandler i dag, lægger Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet sammen, og en sammenlægning er jo god, hvis den sparer ressourcer og sagsbehandlingstid og sikrer, at arbejdet bliver gjort bedre på tværs af den megen lovgivning, de to klagenævne er berørt af.

Der er især to forhold, som vi gerne vil se på i udvalgsbehandlingen.

Det første er sammensætningen af nævnet ved behandling af klagesager vedrørende de forskellige love. Vi synes, det er vigtigt, at der også er plads til værdibaserede vurderinger sammen med de naturvidenskabelige og juridiske vurderinger, fordi værdibaserede skøn også kan være meget vigtige i forhold til planmæssige hensyn.

For det andet vil vi se nærmere på muligheden for at klage, for klageadgangen er altså en vigtig del af det danske system. Det er afgørende, at enkeltpersoner og organisationer har mulighed for at få deres sager taget op, og det her lovforslag lægger altså nu et gebyr på 500 kr. på klager til Miljøklagenævnet. Formålet med det her gebyr skulle ifølge lovforslaget være at undgå grundløse klager. Men sådan et beløb vil altså også gøre det vanskeligere og dyrere for helt almindelige mennesker at få prøvet deres sag. Det svækker faktisk

borgernes retsstilling, at de nu skal til at betale det her gebyr. Derfor undrer det mig også, at Dansk Folkeparti ligefrem positivt går ind og siger, at de synes, det er en rigtig god ting at lægge gebyr på, før vi har set nogen klar dokumentation på, at det faktisk virker. Vi går altså i SF meget ind for, at man skal kunne se dokumentation for, at gebyrerne virker. For kigger man på Naturklagenævnet, hvor man har haft gebyrer i længere tid, ser man jo, at det ikke står krystal klart, at det gebyr har virket. Så vidt jeg kan se, er der kommet flere klager.

Man kunne jo også lige vende spørgsmålet om og spørge, om det har haft store konsekvenser, at der ikke tidligere har været gebyr i forbindelse med at klage til Miljøklagenævnet, for man kan stille spørgsmålet, om det ligefrem væltede ind med grundløse klager. Skal vi forestille os, at danskerne er en flok små kværlanter, der bare klager for ingenting? Er det det, man tænker, når man lægger det her gebyr på? Jeg synes i hvert fald, det er en lille smule betændt, og jeg havde gerne set, at Dansk Folkeparti også var oppe på dupperne på det her område, men det kan jeg så forstå de ikke er. Nu var ordføreren her ikke, derfor ville jeg selvfølgelig ellers have taget det op med ordføreren.

Men hvis det viser sig, at det ikke bare er spild af hinandens tid og penge at lægge et gebyr på, og hvis det viser sig, at klagerne kun stammer fra dem, der virkelig bliver berørt eller dem, der varetager almindelige natur- og miljøinteresser, så arbejder vi altså for at finde en eller anden balance, hvor det højst bliver en minimumsindbetaling af gebyr, og at de store gebyrer, der kan holde almindelige mennesker fra at klage, bliver undgået.

Vi ser frem til udvalgssamarbejdet, og jeg er sådan overvejende positivt indstillet over for forslaget.

Kl. 11:06

Formanden:

Tak til fru Ida Auken, og så er det hr. Per Ørum Jørgensen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det.

Disse lovforslag er lovforslag, vi også fra konservativ side har set frem til længe, nemlig lovforslag, som sikrer en modernisering af klagesystemet, som sikrer en mere enkel og mere effektiv sagsbehandling og på den måde også styrker borgernes retsstilling. Vi har haft et regime, specielt med Miljøklagenævnet, hvor der i nogle sager har været over 1 års sagsbehandlingstid, og det er selvfølgelig ikke acceptabelt. Derfor er jeg også fortrøstningsfuld i forhold til det nye regime, som vi skaber her ved at skabe ét sekretariat under én fælles formand og dermed med en større fleksibilitet. Det, at man har den fleksibilitet, giver også en bedre mulighed for netop at sætte ind med de kræfter og den kompetence, der er nødvendig i de konkrete sager.

Vi har stor tiltro til den model, som ministeren og regeringen har lagt op til med lovforslaget, med et kombinationsnævn, altså et nævn, hvor man kan trække på de kompetencer, som er relevante i forhold til de konkrete sager. Det mener vi vil give den fleksibilitet, som er nødvendig, og gøre, at vi kan sikre en bedre, mere enkel og mere effektiv sagsbehandling. Vi vil selvfølgelig også kigge på de høringssvar, der har været, og se, om der er anledning til justeringer i forhold til lovforslaget.

Med hensyn til gebyrproblematikken er der i lovforslaget lagt op til, at der vil være et gebyr på 750 kr. i Miljøklagenævnet, og jeg mener faktisk, at det er ganske fornuftigt, at der er et gebyr. Man skal jo huske, at hvis man får medhold i sin sag, vil man efterfølgende få refunderet sit gebyr.

Så grundlæggende må man sige, at det er to gode lovforslag, og vi kan fra konservativ side naturligvis støtte dem.

Kl. 11:08

Formanden:

Tak til hr. Per Ørum Jørgensen, og så er det hr. Johs. Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 11:08

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Det Radikale Venstre hilser det velkommen, at der kommer en debat om mulighederne for at modernisere vores klagesystem på natur- og miljøområdet. Men i virkeligheden kunne vi godt tænke os, at man med det her afsæt havde givet anledning til at få den måske lidt bredere debat om, hvordan vi skal indrette os, frem for en situation, hvor man via en aftale mellem V, K og O har besluttet sig for, at sådan her skal det stort set se ud.

For nogle år tilbage havde vi faktisk både høringer i Miljøudvalget og en relativt omfattende debat, hvor der kom synspunkter ind om, at vi naturligvis havde behov for en modernisering af området, men at man måske også skulle tænke det endnu mere igennem, når man skulle lave en egentlig ændring. Vi er ikke så sikre på, at man nødvendigvis har fundet de vises sten med den ændring, der lægges op til her, som jo i virkeligheden er relativt lille, og som på mange måder fastholder den opdeling, der er, men blot slår de to nævn sammen med en sagsbehandling, der vil minde meget om det, man har haft hidtil.

Derfor kunne vi egentlig godt tænke os, at der måske blev givet plads og tid til at tage en lidt mere omfattende debat, at tage en lidt bredere debat om, hvordan vi kunne indrette os fremadrettet på området, således at man så at sige fremtidssikrede hele klagesystemet til noget virkelig holdbart, og det er vi som sagt ikke sikre på sker med de lovforslag, vi har til behandling her i dag.

Andre ordførere har været inde på enkelte elementer i det, der ligger, og der er også enkelte elementer i lovforslagene, vi gerne vil dyrke i det videre udvalgsarbejde, men vi har sådan set en appel til både Venstre og Konservative, altså regeringspartierne, og Dansk Folkeparti om, at man måske giver plads og tid til at tage en lidt mere omfattende debat i forhold til lovforslaget her, før sømmene slås i. Vi tror faktisk, at det kun kunne kvalificere den løsning, man måtte nå frem til. Men vil man ikke det, er der som sagt nogle enkelte elementer, vi kommer til at diskutere undervejs.

Vi er på linje med andre ordførere, der har været inde på bl.a. gebyrspørgsmålet, om der er nogen logik i den måde, man indretter det på i fremtiden, om man overhovedet skal have det i den størrelsesorden, man har det, og i det hele taget om man kunne have fordele af, at der ikke nødvendigvis skulle være en økonomisk hindring for nogle i at komme ind i klagesystemet. Der er selvfølgelig også noget principielt i, hvorvidt det skal forholde sig sådan.

Der er også andre elementer i det, der ligger, som vi kommer til at diskutere, hvis man ikke i første omgang indbyder til den her bredere debat.

Til sidst vil jeg lige sige specielt til ministeren, at for så vidt angår L 104, er der også tale om ændringer i husdyrloven. Husdyrloven er jo aftaleomfattet, og jeg mindes ikke at være blevet kontaktet i den sag på mit partis vegne, som følge af at man nu vil lave ændringer, så jeg går ud fra, at det er en fejl, som man vil rette op på. Principielt er det vel sådan, at når den her ændring også skal indføres i den lovgivning, er det noget, som de, der har lavet aftaler om lovgivningen i sin tid, skal være enige om. Det siger jeg ikke for at lægge op til at blokere for de her ændringer, men jeg siger det egentlig, fordi jeg synes, det ville være god skik, at man også på det felt følger de normale spilleregler. Det kunne jo være, at det gav anledning til,

at der var nogle ting, man lige skulle snakke om, inden man nåede frem til målstregen.

Men igen, i udgangspunktet er det egentlig først og fremmest Det Radikale Venstres ønske, at man tager en lidt bredere debat på området, inden man slår sømmene i. Det kan nemlig godt være, at der som sagt ikke nødvendigvis nås frem til den rigtige løsning med de her relativt overskuelige ændringer, som er foreslået i de to lovforslag, vi har til behandling, L 103 og 104.

Kl. 11:12

Formanden:

Tak til hr. Johs. Poulsen. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Den her sag handler vel først og fremmest om, at regeringen i sit regeringsgrundlag har anført, at man vil modernisere klagesystemet på natur- og miljøområdet ved at sammenlægge Miljøklagenævnet og Naturklagenævnet til ét klagenævn. Det er ligesom noget, regeringen har besluttet i sit regeringsgrundlag, og så har man efterfølgende forhandlet med Dansk Folkeparti og er nået frem til, at det også skal styrke borgernes retsstilling. Og det er jo sådan set et godt resultat at opnå i en forhandling, at det ud over at modernisere og forenkle også skal styrke borgernes retsstilling.

Når man så går igennem det her lovforslag ud fra det synspunkt, at det vel må fremgå et eller andet sted, hvordan borgernes retsstilling bliver styrket, synes jeg ærlig talt, at man leder forgæves. Det kan godt være, at der er nogle indirekte effekter, men det er jo ikke sådan, at man ved at læse bemærkningerne får noget indtryk af, at det med at sikre borgernes retsstilling har spillet nogen afgørende eller vigtig rolle, og det er heller ikke sandsynliggjort, at den modernisering, man her gennemfører, styrker borgernes retsstilling. Man siger, at det, at man får mere fleksibilitet og en mere hensigtsmæssig og mere effektiv sagsbehandling, i sig selv styrker borgernes retsstilling, og det er muligt, men ikke nødvendigvis sikkert.

Det andet spørgsmål er: Sker der overhovedet nogen reel forenkling af sagsbehandlingen? For man lægger godt nok to nævn sammen, men derefter siger man, at de i øvrigt skal fortsætte med at arbejde adskilt – med undtagelse af de ganske få tilfælde, som man har svært ved at nævne konkrete eksempler på, hvor de skal arbejde sammen. Så hvad er det i grunden for en forenkling og modernisering, der gennemføres her? Er det ikke mere et spørgsmål om, at regeringen skal kunne sige, at også på dette område levede man op til regeringsgrundlaget?

Det har jeg måske ikke så meget lyst til at medvirke til, altså til at vedtage en lov, som på det, som er præmissen, er grundlæggende uinteressant og ikke indeholder nogen afgørende forandringer. Men det er jo ikke afgørende, for kunne det nu medvirke til at gøre miljøministeren glad, så han af den grund kunne foretage sig fornuftige ting på andre områder, kunne man da godt sige: Nå ja, så lad os vedtage noget, der ikke betyder noget. Hvis regeringen aldrig kom med noget, som ikke var værre, end at det ikke betød noget, ville der jo ikke være nogen grund til ophidselse over det.

Men så er der en enkelt lille ting, og det er jo det her klagegebyr, som man indfører i Miljøklagenævnet. Hensigten er vel at undgå det, man kalder åbenlyst urimelige klager, og der vil jeg sige, at der jo kan være meget stor forskel på, hvad man betragter som åbenlyst urimelige klager. Jeg kender mange landmænd, som mener, at den lange række klager, der er om de nye miljøgodkendelser – vel stort set alle de klager, som ikke er indleveret af landmændene – er urimelige og upassende. Derfor er det vel også en ikke utilsigtet sidegevinst ved det her lovforslag, at man risikerer, at organisationer, som ikke er særlig velhavende, men til gengæld meget energiske og flitti-

ge, kan begrænses i deres virksomhed – for slet ikke at snakke om almindelige mennesker og naboer osv., som måske ikke synes, at de er villige til at indbetale et beløb for at få en klage behandlet.

En ting er jo, om man kunne dokumentere, at det har nogen effekt, når man indfører gebyrer, for hvis det kan dokumenteres, kan det jo være et argument for at indføre gebyrer, men det kan også være et argument for at lade være med at indføre gebyrer. For hvis det reducerer antallet af klager, er det jo ikke nødvendigvis noget fremskridt. Det er jo ikke noget fremskridt for de borgere, som ville have klaget, men som nu undlader at klage. De klager, som kommer fra mennesker, hvis personlige involvering måske er sådan, at de kan sige, at de nok lever med det, hvis det ikke kan være anderledes, kan jo godt være relevante i forhold til hensynet til natur og miljø.

Så med den ændring, der er i forhold til gebyrområdet, vil jeg snarere sige, at det her lovforslag svækker borgernes retssikkerhed, svækker natur- og miljøinteresserne i stedet for at styrke dem, og det synes jeg sådan set ikke at der er nogen grund til. Jeg vil ikke afvise, at vi ud fra de betragtninger, der også er kommet fra Socialdemokraterne, SF og Det Radikale Venstre, kan blive enige med de partier om en eller anden form for ændring af gebyrpolitikken, som kunne være acceptabel. Jeg vil sige, at vores udgangspunkt sådan set er, at vi skal fjerne de øgede gebyrer, der ligger i det her lovforslag. Og for os er det sådan set en forudsætning for at gå ind i at diskutere, om man positivt skulle stemme for et lovforslag, der jo formentlig, hvis man har en god dag og er meget venlig og positiv, kan siges ingen betydning at få.

Kl. 11:17

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det hr. Anders Samuelsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:17

(Ordfører)

Anders Samuelsen (LA):

Ganske kort: Det er jo ikke noget stort forslag, men det er et skridt i den rigtige retning i forhold til at få moderniseret vores klagesystem. Der er ting, som bør rejses i udvalgsarbejdet, og som vi vil prøve at få fokus på. Det er bl.a., om vi kan få noget overblik over, hvor de forskellige sager skal hen, altså hvilke klageorganer de skal gå til, og om vi kan sikre, at der er en gennemskuelighed i den måde, tingene foregår på.

Det er de få bemærkninger, som jeg vil gøre. Der er masser af arbejde, der ligger til udvalget i forbindelse med det her forslag, men der er trods alt taget initiativ til nogle skridt i den rigtige retning.

Kl. 11:18

Formanden:

Tak til hr. Anders Samuelsen. Så er det miljøministeren.

Kl. 11:18

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Først og fremmest tak for de mange ordførerbemærkninger, der har været til det lovforslag, som nu behandles. Jeg er glad for i dag at kunne behandle et lovforslag, som sammenlægger klagenævnene i forhold til den nuværende struktur, der er, og det gør jo, at vi nu får et nyt Natur- og miljøklagenævn.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at det her bl.a. er en del af det, som hr. Per Clausen også var inde på, nemlig det, der står i regeringsgrundlaget fra 2007. Der står jo, som hr. Per Clausen ved, mange rigtig gode ting i det regeringsgrundlag, så det skal ikke afholde en fra at støtte dem, og derfor vil jeg også anbefale, at hr. Per Clausen læser videre. Men hvis man går ind i forslaget, vil jeg sige, at det her jo først og fremmest er en modernisering af et klagesystem på natur- og miljøområdet – en modernisering, som i forhold til den en-

kelte borger vil betyde en mere enkel og mere effektiv sagsbehandling og dermed styrke borgerens retsstilling. Og det er jo det, flere ordførere har været inde på, altså om det nu også er tilfældet eller ej, men jeg kan sige, at det er det, der er hele baggrunden for lovforslaget. Ikke mindst er det baggrunden, når man ser på, at alle medarbejdere i det nye klagenævn nu bliver samlet i ét sekretariat under én fælles formand. Det giver bedre muligheder for at sætte ekstra kræfter ind der, hvor der er mest behov for det.

Det nye nævn vil også komme til at behandle sager fra mange forskellige områder – sager, der er kendetegnet ved en stor kompleksitet. Derfor er det også foreslået, at nævnet etableres som et kombinationsnævn. Det betyder, at nævnet som hovedregel sammensættes enten af formanden, politisk udpegede medlemmer og dommere, eller at nævnet sammensættes af formanden og de for sagen nødvendige sagkyndige nævnsmedlemmer. Kombinationen vil afhænge af den konkrete lov, den enkelte sag og handler om, at formanden så også får mulighed for at flytte en sag fra en nævnsammensætning til en anden. På den måde bevarer vi fordelene ved det nævns konstruktion, som vi kender i dag.

En nyhed i forslaget, som der ikke er særlig mange ordførere der har reflekteret over, er jo også, at de grønne organisationer bliver ligestillet med erhvervsorganisationerne og får adgang til at indstille til ministeren, hvilke sagkyndige der skal sidde i nævnet.

Det er heller ikke nogen hemmelighed, at den anden del af lovforslaget jo tager sigte på, at vi skal have større gennemsigtighed også i forhold til sagerne. Det er også klart, at vi skal have fokus på sagsbehandlingstiderne, altså hvor lang tid sagerne er om at blive behandlet, og vi skal ikke mindst sikre, at de sager, der kommer ind, også bliver afgjort. Og der er jeg ikke et sekund i tvivl om at vi bliver langt bedre stillet med det forslag, der ligger på bordet nu.

Jeg vil heller ikke lægge skjul på, at jeg ser frem til en konstruktiv behandling af forslaget, og i den forbindelse vil jeg sige til fru Mette Gjerskov og for den sags skyld også fru Ida Aukén og hr. Per Clausen, at jeg gerne stiller op til, at vi får lavet en teknisk gennemgang, for jeg medgiver, at det er svært stof, som man jo som ordfører af gode grunde kan have svært ved at gennemskue alle konsekvenser af fuldstændig. Så derfor vil jeg indbyde til en teknisk gennemgang her i februar måned, sådan at alle udvalgsmedlemmer får den bedste mulighed for at se på, hvordan lovforslaget så er tænkt at virke i den virkelige verden. I den forbindelse vil det så også være muligt at tage nogle af de spørgsmål op, som bliver stillet i dag, og som er af mere teknisk karakter.

Men i forbindelse med det spørgsmål, som er stillet af en lang række personer omkring klagegebyrerne, altså om det vil betyde, at alt, om man så må sige, sander til, og at ingen vil klage, er der også noget, jeg ikke vil lægge skjul på. Der må vi sige at vi jo har haft klagegebyr i Naturklagenævnet gennem de sidste 5-6 år, uden at det har betydet, at der ikke kommer klager til Naturklagenævnet. Og med en lighedsbetragtning mener jeg sådan set også, at der skal gælde de samme regler for Naturklagenævnet som for Miljøklagenævnet, når man laver sammenlægningen. Det er så også en kommentar til hr. Johs. Poulsen, som mener, at det her har en betydning for husdyrloven. Det er jeg da helt villig til at diskutere, for det er jo selvfølgelig i den forbindelse, hr. Johs. Poulsen nævner det. Det må vi så diskutere. Jeg mener ikke, det er et forligsbrud, men jeg er helt åben over for den debat. Jeg vil bare sige, at det, som er gældende, hvis man indgiver en klage – det er også til hr. Per Clausen – er, at hvis man så får medhold, er det jo ikke sådan, at man betaler for at få medhold, så er det jo sådan, at man får pengene refunderet. Så i bund og grund er det her jo et spørgsmål om, at man lægger pengene ud, indtil sagen er afgjort, og hvis man så får medhold, får man pengene retur. Men alt det og meget andet kan vi selvfølgelig snakke om.

Der er ikke nogen tvivl om, at jeg synes, det er en god idé at indføre et klagegebyr alene af den grund, at man så undgår nogle af de

helt åbenbart grundløse klager, der kommer, og som jeg også synes vi må være interesseret ikke bare kommer pr. refleks. Men det er ikke for at fratage nogen muligheden for at klage, det vil jeg gerne understrege. Jeg vil også gerne understrege, at det her er fuldstændig i henhold til Århuskonventionen, som tager sigte på, at man ikke må indføre gebyrer eller betalinger, der er så høje, at man fratager den enkelte en mulighed for at klage.

Men med det vil jeg i hvert fald lægge op til en god diskussion af forslaget, som jeg medgiver også på visse punkter er teknisk.

Kl. 11:24

Formanden:

Der er en kort bemærkning, og den er fra fru Ida Auken.

Kl. 11:24

Ida Auken (SF):

Jeg er jo sådan set helt enig med ministeren i, at vi ikke vil have grundløse klager, men efter at man indførte gebyrer for klager i Naturklagenævnet, er antallet af klager mig bekendt ikke ligefrem gået ned, så det er jo ikke sådan, at der så er færre, der klager, og at vi så slipper for de grundløse. Det synes jeg i hvert fald at vi må have undersøgt.

Så vil jeg høre: Er det væltet ind med grundløse klager i Miljøklagenævnet, siden man ser sig nødsaget til det her? Det er det første spørgsmål. Det andet spørgsmål er: Er man sikker på, at de penge, man hiver ind i gebyrer fra de grundløse klager, faktisk betaler de ekstra administrationsomkostninger, det her giver, eller er vi nu ved at indføre et nyt ekstra bureaukrati, der i sidste ende kommer til at koste os penge?

Kl. 11:24

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:24

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg ved jo, at SF nærmest er blevet lige så optaget af at bevare et lavt skattetryk i Danmark, som regeringen er, så jeg kan i hvert fald svare i forhold til det sidste spørgsmål: Nej, det er ikke for at lave en ny skatteskrue, som skal gøre, at vi får flere penge ind. Det skal være jo være for at reflektere de udgifter, der måtte være. Og så vil jeg sige, at jeg jo ikke vil stå og gøre mig til dommer over, om en klage ikke er god nok, eller hvordan klagen er, men det er rigtigt, at der selvfølgelig kommer sager ind i Miljøklagenævnet, som man kan diskutere om er åbenbart grundløse eller ej. Det er ikke mig som miljøminister, der skal beslutte det, det er Miljøklagenævnet, og det gør de jo gennem de afgørelser, de træffer.

Det er jo en diskussion, som vi kan tage. Jeg har heller ikke tal-materialet med i dag, så jeg kan gå ned i detaljerne omkring det, men jeg kan bekræfte i forbindelse med det, som fru Ida Auken nævner, at der var en nedgang i sagerne til Naturklagenævnet, men at det tal også har rettet sig igen. Det afhænger jo så også af den konstruktion, der kom, da man lavede om på husdyrloven, hvor nogle sager gik fra et nævn til et andet. Så inden vi kan svare klart på det, skal vi se på, at vi ikke bliver ramt af det, man nogle steder ville kalde databrud, men det kan vi jo diskutere.

Kl. 11:25

Formanden:

Fru Ida Auken.

Kl. 11:26

Ida Auken (SF):

Nu var det ikke, fordi jeg så det som nogen skatteskrue. Jeg så det egentlig bare som noget mere problematisk, at man begynder at

trække 500 kr. eller 750 kr. ind fra folk, når de skal klage, hvis de penge ikke engang dækker, at man så skal have en til at sidde og administrere gebyrerne. Det vil sige, at det faktisk vil koste staten penge at have den her gebyrordning, fordi det måske er så få af klagerne, der ikke bliver efterkommet, og at de penge så ikke engang kan dække udgifterne til den person, der er ansat til at varetage gebyrerne. Og så kan det vel ikke være så svært at finde ud af, hvor mange klager der er åbenlyst grundløse. Man kan starte med alle dem, der er tabt, og så kan man jo så ret hurtigt kigge på dem. Det tror jeg er et juridisk skøn som det vil være ret let at foretage. Så vi må jo have at vide, om der virkelig er en stor del, eller om vi kan sige, at det her er et sted, som danskerne nok godt kan styre, så mange kværlanter er der heller ikke i det her land.

Kl. 11:26

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:26

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Men jeg tror da, at vi deler det første synspunkt, nemlig at det ikke skal være en skatteskrue. Deri er vi jo helt enige. Og jeg vil så sige, at hvad angår det andet, er jeg ikke i stand til i dag at lave den vurdering. Det er rigtigt, at man kan spørge Miljøklagenævnet om, hvor mange de har afvist som værende åbenbart grundløse, det vil jeg selvfølgelig også give udvalget svar på, når vi kommer til den videre behandling. Jeg har noteret, at det er noget, som fru Ida Auken gerne vil vide.

Kl. 11:27

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Johs. Poulsen.

Kl. 11:27

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Da vi i sin tid diskuterede grundlaget for husdyrloven, var en del af det, der skulle ske, at man flyttede nogle sagsområder fra Naturklagenævnet til Miljøklagenævnet. Dengang fremførte Det Radikale Venstre, at vi syntes, at det var meget vigtigt, at man ved den førstkomende revision på området fik mulighed for, at de grønne organisationer kunne udpege særligt sagkyndige.

Jeg kan godt forstå, og det er egentlig derfor, at jeg tager ordet, at miljøministeren nu siger, at der ikke var så mange, der havde bemærkninger om det. Det vil jeg råde bod på ved at sige, at der er grund til at kvittere for det. Vi synes, at det er et fremskridt, at de grønne organisationer på samme måde som en række erhvervsorganisationer får mulighed for at pege på særlige sagkyndige til behandlingen af de sager, der finder sted i Miljøklagenævnet.

Det er nøjagtig derfor, at vi har den pointe, som jeg i hvert fald forsøgte at udtrykke fra talerstolen, at man måske har brug for at give sig selv lidt mere tid til at se på, om det er den rette måde og den rette struktur, man er nået frem til. For som flere har været inde på, ændres der ikke ret meget med hensyn til sagsopdelingen: Det ene sted er det særlige sagkyndige, og det andet sted er det lægfolk. Er ministeren sikker på, at man ved at lægge snittet, hvor man gør, lægger det det rigtige sted?

Kl. 11:28

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:28

Kl. 11:31

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for bemærkningen om den indstillingsmulighed, som de grønne organisationer får, for det synes jeg er en vigtig del af lovforslaget, og det er noget, som jeg også lægger vægt på.

Det er rigtigt, at der har været en grundig diskussion af det her. Jeg har også læst de papirer, fra før jeg blev miljøminister, fra høringen og om hele det grundige arbejde, der ligger forud for den diskussion, der var på det tidspunkt, hvor man ikke nødvendigvis kunne blive enig om, hvordan man skulle forstå resultatet.

Jeg vil efter bedste evne både under den tekniske gennemgang og gennem udvalgsarbejdet forsøge at sikre, at vi får forklaret, hvordan det er tænkt. Jeg vil da ikke udelukke, at der er ting, der måske kan præciseres eller gøres bedre. Det er der også i forbindelse med det lovforberedende arbejde. Det vil jeg stille mig helt åben over for. Det er ikke sådan, at jeg pr. definition har besluttet, at alt er perfekt, men det er klart, at jeg mener, at det, vi fremlægger her, er et klart fremskridt i forhold til i dag.

Kl. 11:29

Formanden:

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 11:29

Johs. Poulsen (RV):

Jeg vil blot takke for åbenheden i ministerens tilgang. Jeg tror faktisk, at vi får den diskussion. Efter vores opfattelse er det fremskridt, der nu sker, ved at de grønne organisationer kan være med til at udpege sagkyndige, med til at kvalificere arbejdet i Miljøklagenævnet. Man kan derfor godt diskutere, om den snitflade, der er mellem de to sagsområder, hvor det ene ligger i en slags lægmandssystem og det andet er en slags ekspertsystem, er den rigtige.

Det er også en af grundene til, at vi synes, at miljøministeren skulle have indkaldt forligspartnerne bag husdyrloven, når man ville diskutere ændringer af klagesystemet, for den lovgivning er jo omfattet af de ændringer, der lægges op til her. Jeg hørte også miljøministeren i sin tidligere bemærkning sige, at der inden det her burde have været et møde i forligskredsen. Det får vi nu.

Kl. 11:30

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:30

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg ikke mener, at det her er decideret forligsbundet i detaljen i forhold til husdyrloven. Det vil jeg gerne sige.

Jeg vil også gerne sige, at man plejer at behandle hinanden med respekt, og det plejer jeg også gøre i mit forhold til hr. Johs. Poulsen, så derfor vil jeg selvfølgelig også som en del af husdyrforliget fortælle om det. Det vil hr. Johs. Poulsen selvfølgelig også få lejlighed til at høre om, men jeg har nu ikke tænkt mig at tage den diskussion her i dag. Jeg vil bare sige, at det, vi lægger op til, er en reform af klagesystemet. Det er ikke nødvendigvis en reform af husdyrloven, men det er klart, at der selvfølgelig kan være ting, hvor hr. Johs. Poulsen mener at der er sammenfald, og det må vi diskutere.

Kl. 11:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Jeg tror, ministeren er enig med mig i, at når man fra statens side pålægger borgerne øgede udgifter, hvad enten det er i form af gebyrer, skatter eller afgifter, skal man både være klar over, hvorfor man gør det, og være sikker på, hvad der sker.

Jeg kan forstå på ministeren, at det her ikke handler om at skaffe penge til staten. Alligevel kan man jo konstatere, når man læser i forslagene, at man regner med øgede gebyrindtægter for staten, og samtidig regner man med meget begrænsede øgede udgifter til at administrere de gebyrer. Det må vel føre til den konklusion, at miljøministeren i virkeligheden regner med, at det her med ekstra gebyrer bliver en overskudsforretning for staten.

Kl. 11:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 11:31

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Nej, jeg mener ikke, at man på den baggrund kan konkludere, at det skulle blive en overskudsforretning for staten.

Kl. 11:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Clausen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:32

Per Clausen (EL):

Det skal vi selvfølgelig have nogle beregninger på, for jeg går ud fra, at der bag disse formuleringer i lovforslaget ligger nogle beregninger, så det ikke bare er et slag på tasken. Det kan vi selvfølgelig få i udvalget, men tilbage står jo så, at hvis der ikke er tale om ekstraindtægter, og der formentlig ikke er tale om at det vil reducere antallet af klager, hvad er så begrundelsen for at indføre det?

Kl. 11:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det miljøministeren.

Kl. 11:32

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

De beregninger, der ligger bag, er selvfølgelig noget, som hr. Per Clausen kan få. Det, jeg har holdt fast i hele tiden, er, at det her jo ikke er opfindelsen af en ny skatteskrue, og det var også det, jeg sagde til fru Ida Auken. Men der var jo to ting, jeg nævnte, nemlig først og fremmest at jeg mener, at de vilkår, som gælder i Naturklagenævnet, også skal gælde i Miljøklagenævnet, når man laver en sammenlægning i et nyt navn, for at man, om man så må sige, stiller alle lige.

Derudover synes jeg også, der er et godt signal i, at vi vil de åbenbart grundløse sager til livs. Det hørte jeg sådan set også alle partier sige fra talerstolen her for kort tid siden. Alle var enige om, at man selvfølgelig også skal se på at begrænse de åbenbart grundløse sager, for de ressourcer går jo fra dem, der skal gå til, om man så må sige, de klager, der skal have et meget, meget grundigt gennearbejdet beslutningsgrundlag. Så jeg tror sådan set ikke, at hr. Per Clausen og jeg er så uenige, men jeg forstår da godt interessen for det. Det her er ikke tænkt som en mulighed for, at den enkelte ikke skal have mulighed for at klage.

Kl. 11:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Mette Gjerskov.

Kl. 11:33

Kl. 11:35

Mette Gjerskov (S):

Jeg sidder faktisk herovre og bliver en lille smule knotten, for vi behandler et lovforslag, hvor vi alle sammen rejser spørgsmålet om gebyrer – det kan jo ikke komme bag på ministeren, at det mest kontroversielle i det her lovforslag er spørgsmålet om gebyrer – og så kan ministeren ikke svare på noget som helst.

Altså, jeg havde da i det mindste en forventning om, at ministeren vidste, præcis hvor mange åbenlyst grundløse sager det her koster, altså hvor mange vi kan slippe for, hvis man lægger et gebyr på så og så mange kroner på. Jeg havde da også regnet med, at ministeren havde en beregning på, hvad man egentlig sparer i administration og den slags ved at sætte et gebyr på.

Men skal jeg forstå det sådan, at ministeren kommer til Folketinget med et lovforslag, hvor han ikke engang selv har svaret på de mest åbenlyse spørgsmål til den mest kontroversielle del af lovforslaget?

Kl. 11:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det miljøministeren.

Kl. 11:34

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Nu gik det ellers så godt i fru Mette Gjerskovs, synes jeg, meget konstruktive tilgang, som for en gangs skyld var præget af saglighed, men det er jo rart, at det så kan gå tilbage til en mere polemisk diskussion. Hvis fru Mette Gjerskov læser lovforslaget, kan hun se, at det er fuldstændig klart beskrevet, hvad konsekvenserne er.

Men når det så er sagt, vil jeg sige til fru Mette Gjerskov, at jeg her tillader mig at være venlig og kvitterer for det, som fru Mette Gjerskov beder om, nemlig en teknisk gennemgang, ved at sige, jeg gerne vil gå mere i dybden med det. Og frem for at fremføre standard svar her fra talerstolen tillader jeg mig at lytte til det, fru Mette Gjerskov siger, hvilket så skal blive brugt imod mig til at sige, at ministeren møder op og ingenting ved.

Jeg ved særdeles godt, hvad det her handler om. Jeg tillader mig bare at sige, at vi kan have en teknisk gennemgang, hvor det her også kan diskuteres, for alt er jo ikke sort-hvidt i forhold til klager. Det er sådan set bare den diskussion, jeg også gerne vil have i et – om man så må sige – mere oplyst rum end i Folketingssalen.

Kl. 11:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Mette Gjerskov for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:35

Mette Gjerskov (S):

Så fik vi pulsen op hos miljøministeren, det var godt at se, også på en fredag. Hvis tingene står i lovforslaget, kunne ministeren så ikke bare lige remse op for mig, hvor mange åbenlyst grundløse sager vi slipper for med det her gebyr, som er foreslået i lovforslaget? Hvis det står et eller andet sted, så kan man vel lige slå op og se det. Jeg har ikke kunnet finde det. Og hvor meget vil det komme til at koste i administration og alt muligt andet bøv, i forhold til hvad man sparer?

Det er bare to enkle spørgsmål, og jeg vil meget gerne have svarene på dem i den tekniske gennemgang, men de burde jo ligge her i Folketingssalen i dag. Så hvis ministeren har dem, kunne han så ikke lige blade op på den rigtige side og give mig dem?

Kl. 11:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det miljøministeren.

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Men det er jo ikke så simpelt at svare på, og derfor er det selvfølgelig også godt, at fru Mette Gjerskov spørger om det. Sådan som jeg husker det, var det sådan, at da man indførte gebyret i Naturklagenævnet, faldt klagerne med – tror jeg – 5-10 pct. fra det ene år til det andet. Det er jo rigtigt, som fru Ida Auken siger, at der stadig væk er kommet klager til Naturklagenævnet, men det hænger bl.a. også sammen med, at man lavede om på den måde, sagerne blev fordelt på. Derfor er det ikke så simpelt at svare på, men det er klart, at jeg da vurderer, at der er en lang række sager, men det er jo ikke over 10 pct., som forsvinder. Jeg tror, at vi vil opleve noget af det samme, som vi så, da man lavede om på klagesystemet i forhold til Naturklagenævnet, hvor man indførte et gebyr, og jeg tror selvfølgelig også, at der vil være nogle procent af klagerne, der forsvinder, men det er ikke tocifrede procenttal, som vi taler om i den forbindelse. Men jeg kan ikke blive konkret, for jeg kan jo ikke foregribe, hvordan klagerne kommer til at være fremover.

Kl. 11:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til miljøministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for udvidelse og etablering af ikkeøkologiske svinebedrifter.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 10.12.2009).

Kl. 11:37

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er miljøministeren.

Kl. 11:37

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for forslaget her i dag. Der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg jo på mange måder deler nogle af de ting, der står i beslutningsforslaget i forhold til at sikre et godt miljø, en alsidig og spændende natur og et sundt klima. Det er jo lige præcis det, som jeg også på mange andre områder kæmper for. Derfor er jeg sådan set heller ikke uenig i det, som er målet, men jeg er meget uenig i det, som er redskaberne, nemlig – synes jeg – en meget forstokket tilgang til, hvordan man vil lave regulering.

Vi har jo fra regeringens side lavet flere ting, der sigter på, at vi i forbindelse med husdyrproduktion i Danmark afkobler den miljøudfordring, der er i forhold til den produktion, der finder sted. Det har vi bl.a. gjort igennem husdyrloven, som blev vedtaget for flere år siden, og som jo netop tager afsæt i, at vi stiller skærpede krav, når man får en miljøgodkendelse, hvilket jo betyder, at husdyrbrug bli-

ver mere miljøvenlige og har fokus på, at belastningen fra husdyrproduktion i Danmark skal falde.

Det, som er afgørende for mig, er sådan set ikke nødvendigvis, hvor mange grise der bliver produceret i Danmark, men det er, hvor meget grisene forurener. Det er fuldstændig på samme måde, som man regulerer industri, og jeg har også forstået tidligere, at det er det, som Enhedslisten i hvert fald følger som doktrin, altså at man skal se på, hvad udledningerne er. Og det er det, som jeg også mener skal være drivende, frem for at man skal gå ind og gå ned i detaljen lige i forhold til svineproduktion. Man kunne også have spurgt, hvorfor der ikke står noget om produktion af mælk, som kommer fra køer – hvorfor er det ikke lige præcis en del af det her beslutningsforslag?

Derudover har vi lavet et forlig om grøn vækst, som også tager afsæt i, at vi går efter, at landbruget skal leve op til skærpede vilkår. Det er i forhold til udledning af kvælstof og fosfor, og det er også i forhold til ammoniakregulering, som kommer til at blive skærpet med det lovforslag, som jeg forventer at kunne fremsætte meget snart her i Folketinget, og som er med til at understøtte de Natura 2000-planer, som også er kommet i høring.

Derudover vil jeg så også sige, at det nok heller ikke er uden grund, at der ikke rigtig står noget i beslutningsforslaget om de konsekvenser, det her beslutningsforslag vil have. Det vil have nogle meget dramatiske konsekvenser, hvis man skal afskaffe 75 pct. af svineproduktionen i Danmark. Det vil have stor betydning for den beskæftigelse, der finder sted inden for fødevarersektoren. Der vil jo være rigtig mange mennesker, der med det her lovforslag vil blive ramt af øjeblikkelig arbejdsløshed. Og jeg må bare sige: Jeg mener ikke, det er den måde, man skal regulere på, som Enhedslisten gør. Jeg mener derimod, at det, vi har lagt op til, er en meget mere intelligent regulering, som bringer os det samme sted hen, nemlig at man ser på, hvordan vi får skabt et bedre miljø og en bedre natur, men at det, vi interesserer os for, ikke er, hvor mange grise der er, men hvor meget grisene forurener. Og det må nu engang være det, der driver en politisk udvikling i det her land og ikke alt muligt andet.

Kl. 11:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 11:41

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt spørge miljøministeren, om ikke han er enig med mig i, at det, der karakteriserer svineproduktionen i Danmark, er, at der år for år produceres flere svin, at vi kan konstatere, at økonomien i svinebruget bliver dårligere og dårligere, i dag er de fleste svinebønder jo betydelig mindre afhængige af prisen på grisekød, end de er afhængige af renten og den udvikling, der sker der, at vi samtidig også oplever, at arbejdspladser inden for fødevarersektoren flyttes ud af Danmark, fordi de svin, der produceres i Danmark, jo ikke bearbejdes og slægtes i Danmark, og at vi stadig har en massiv negativ påvirkning af natur og miljø.

Altså, er miljøministeren ikke enig med mig i, at hvis man skulle finde noget rigtig ikkebæredygtigt at satse på i fremtiden, er det bare sådan en fortsættelse af det industrilandbrug, vi ser inden for svineproduktionsområdet?

Kl. 11:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 11:42

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg synes først og fremmest, det er bæredygtigt, at vi producerer fødevarer i Danmark. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at det synes

jeg er en rigtig sund og god ting. Det er det specielt, når man også ser på, hvilke fødevarer man ellers kan være afhængig af at importere. Vi lægger jo meget vægt på i den måde, vi producerer fødevarer på, at man skal tage hensyn til dyrevelfærd. Danmark er et af de lande, der ligger højt på listen, hvad angår dyrevelfærd. Derudover lægger vi også meget vægt på, at de varer, vi producerer, skal være så sunde og gode som overhovedet muligt.

Når det så er sagt, mener jeg sådan set, at det forslag, der ligger her, er plankommunistisk regulering af værste skuffe. Det er jo fair nok, at man tror, man kan regulere ud fra den præmis, men jeg mener bare ikke, det er intelligent. Hvis vi ser på, hvordan udviklingen faktisk p.t. er, så oplever vi jo en meget, meget voldsom udvikling, i og med at mange landbrug får en ny miljøgodkendelse. Selv om jeg vil medgive, at vi har haft udfordringer, altså at det har været svært at få en miljøgodkendelse, nåede vi ca. 1.900 miljøgodkendelser i 2009. Vi er langt foran den plan, der var lagt i forhold til husdyrloven, om, hvornår vi vurderede, at landbruget ville være igennem for at få en miljøgodkendelse. Og med den meget voldsomme strukturd udvikling, der sker i dansk landbrug i dag, ser jeg netop, at husdyrloven er et vigtigt instrument til at få en bedre regulering af landbruget, plus at den også tager sigte på, at landbruget bliver mere bæredygtigt.

Så jeg må sige nej, nej og nej til de påstande, hr. Per Clausen kommer med.

Kl. 11:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det er hr. Per Clausen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:43

Per Clausen (EL):

Nu sagde jeg sådan set ikke meget andet end, hvad enhver kan læse på Jyllands-Postens erhvervssider næsten dagligt, nemlig at svineproduktionen stiger, der er ingen indtjening på den, og svinebøndernes eneste overlevelseschance er, at renten ikke begynder at stige, for hvis den stiger, går de fallit. Samtidig kan vi konstatere, at arbejdspladserne flyttes ud af Danmark, fordi man eksporterer levende svin ud af Danmark i et støt stigende antal. Derudover er svineproduktion stadig væk miljømæssigt enormt belastende både i forhold til CO₂-udslip og i forhold til nogle andre naturpåvirkninger. Altså, miljøministeren kan jo snakke alt det, han vil, men det ændrer ikke noget ved, at den svineproduktion, vi har i dagens Danmark, er en miljøbelastning, og ud fra en økonomisk betragtning, ja, så kan vi i hvert fald konstatere, at den i de sidste efterhånden mange år har givet underskud.

Kl. 11:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det miljøministeren.

Kl. 11:44

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Man må sige, at der var en fejl 40 i det, som hr. Per Clausen nævner. Der er i hvert fald to ting, der ikke kan hænges sammen: Man kan ikke tale om en stigende produktion af grise i Danmark, med den forudsætning at alle grise også køres ud af Danmark. Det kan jo altså trods alt ikke hænges sammen. Hvis man har smågrise, er der en meget mindre miljøpåvirkning ved smågriseproduktion, end når de f.eks. skal køres til Tyskland for at blive fedet op – for at blive i fagsproget – under den sidste del, inden de ender med at blive slagtet. Der er jo forskel på, hvor den store miljøbelastning ligger. Dermed ikke være sagt, at der ikke er nogen miljøbelastning i dansk landbrug. Det er der bestemt; det skal der gøres noget ved, og der skal også gøres mere ved det.

Jeg vil bare sige, at med det forslag, der ligger her fra hr. Per Clausen, er der kun én ting, der står tilbage, og det er en massiv udflytning af hele fødevarerindustrien lige fra den enkelte landmand til den enkelte NNF'er, der er beskæftiget. Eksport af det, som vi er gode til, er selvfølgelig også et bud på at klare den økonomiske krise, som vi befinder os i; væk fra Danmark med det hele. Det er vi bare uenige i.

Kl. 11:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til miljøministeren. Så går vi i gang med ordførerrækken.

Jeg skal sige, at når jeg enkelte gange hoster lidt kraftigt, er det ikke for at blande mig i debatten; det er på grund af problemer med halsen.

Så er det hr. Henrik Høegh som Venstres ordfører.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Henrik Høegh (V):

Tak for det. Med Enhedslistens beslutningsforslag vil man pålægge regeringen at gøre det ulovligt for landmænd at udvide konventionelle svinebedrifter. Målet er, ifølge forslagsstillerne, at reducere antallet af svin i Danmark markant – på kort sigt med 50 pct. og på længere sigt med 75 pct.

Lad mig først sige, da der nu her tages særligt hensyn til de økologiske bedrifter, at vi i Venstre gerne ser en stigning i produktionen af økologiske svin, og derfor er der sat penge af til en stigning i den økologiske fødevarerproduktion i »Grøn Vækst«. Men vi vil ikke være formynderiske over for den enkelte forbruger, den enkelte forældrebestyrelse eller det enkelte byråd, og derfor ønsker vi, at det er efterspørgslen på markedet, der har størst indflydelse på udviklingen i produktionen af økologiske varer.

Generelt mener vi i Venstre, at dansk svineproduktion er en erhvervssucces, som gavner beskæftigelsen og eksporten, hvilket er med til at finansiere velfærdssamfundet. Samtidig sker produktionen på en ansvarlig og miljøbevidst måde. Disse forhold synes vi Enhedslisten overser i det her forslag. Jeg vil godt give nogle eksempler på de to elementer.

I dag er der ca. 55.000 mennesker beskæftiget i Danmark som følge af den danske svineproduktion, hvilken ministeren også var meget inde på med hensyn til beskæftigelsen. Denne beskæftigelse genererer årligt en samlet lønindkomst på 15 mia. kr. til beskæftigede, til den danske samfundshusholdning. Svinekød er ligesom den øvrige landbrugsproduktion desuden en vigtig eksportvare, som i 2008 gav Danmark en nettovalutaindtjening på 19 mia. kr. Jeg kan vist godt tillade mig at sige, at Enhedslisten, kan man sige, ikke just er kendt for at være et parti, som ønsker at holde igen med offentlige udgifter, så det forekommer besynderligt, at samme parti vil nedbringe grundlaget for en sådan udgiftspolitik ved at sætte en stopper for denne produktion, som selvfølgelig – og det erkender jeg – har problemer i øjeblikket, men stadig væk er en meget, meget vigtig indtjeningskilde for den samlede danske samfundshusholdning. Det undrer mig gevaldigt, at Enhedslisten i en tid med stigende arbejdsløshed og lavkonjunktur foreslår at tage arbejde fra væsentlige dele af de 55.000 mennesker, som er beskæftiget i dansk svineproduktion i øjeblikket. Jeg kan roligt fastslå, at det ikke er et ønske, vi går rundt med i Venstre.

Så er der spørgsmålet om hele miljø siden og dansk svineproduktion. Enhedslisten argumenterer i beslutningsforslaget for, at dansk svineproduktion skader miljøet og klimaet i voldsom grad. Fakta er, at der er blevet taget hensyn, og der skal, som ministeren siger, tages yderligere hensyn til natur og miljø i forbindelse med den samlede danske husdyrproduktion. Lad mig nævne et par tal på det her område. Faktisk er nitratoverskuddet faldet med 56 pct. over de sidste ca. 20 år. Fosforoverskuddet er faldet med 77 pct. Udledningen af am-

moniak, som der bliver gjort en del ud af fra forslagsstillerens side, er faldet med 48 pct. Dertil kommer så, som ministeren nævnte, tiltagene i »Grøn Vækst« og den aftale, der er der, hvor der nu sker yderligere reduktioner hele vejen rundt på alle de forskellige parametre. Endelig arbejder vi jo intenst for, at vi også kan bruge husdyrgødnin-gen og især gyllen som en fremtidig energikilde i den danske energipolitik, således at vores husdyrproduktion kommer til at bidrage til en CO₂-venlig energi herhjemme og dermed kommer til at bidrage til de krav, vi skal nå i forhold til internationale klimaaftaler.

Jeg skal på denne baggrund meddele, at Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 11:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 11:50

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Henrik Høegh, om han ikke kan bekræfte, at den beskæftigelse, der er i Danmark i forhold til svineproduktionen, systematisk er blevet reduceret i de senere år, og at vi dagligt kan læse udtalelser fra svineproducenterne, som går ud på, at hvis de danske medarbejdere på slagterierne ikke accepterer en lønnedgang, vil man flytte den sidste del af produktionen ud af Danmark.

Det er måske det, der ligesom er problemet, altså hvis man baserer beskæftigelse på en virksomhed, som ikke er i stand til at løfte de lønmodkostninger, der er i Danmark, samtidig med at det er en virksomhed, som stadig væk er stærkt forurenende, skulle man så ikke overveje at bruge f.eks. nogle af de milliarder af kroner, man giver i støtte til landmændene, til at udvikle nogle andre produktionsformer, som både økonomisk og miljømæssigt var mere bæredygtige, og som jo også ville give en beskæftigelse?

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:51

Henrik Høegh (V):

Det er slående, at vi her har en produktion, hvor der inden for det seneste år har været et fald i beskæftigelsen på et par tusinde arbejdspladser – efter de seneste tal, jeg har set – men i alt er det altså 55.000 mennesker, vi taler om. Nu ønsker Enhedslisten så at sige: Nu skal vi beslutte, at vi på kort sigt halverer det, og på længere sigt tager vi 75 pct. Hvis man bare har en lille smule situationsfor-melse, med hensyn til hvordan beskæftigelsessituationen er i det her land, må man synes, at det var underligt, hvis vi som politikere skulle gå ud og forstærke den indsats, som vi i øvrigt her i Tinget, tror jeg, er rimelig enige om at vi har et behov for at afbøde. Derfor forstår jeg slet ikke sammenhængen.

Jeg beder også om, at Enhedslisten forholder sig til, at de her produktioner trods alt har en væsentlig samfundsøkonomisk værdi.

Kl. 11:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Clausen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:52

Per Clausen (EL):

Nu findes der jo undersøgelser, som viser den samfundsmæssige værdi af de her produktioner som værende alt lige fra nul til hr. Henrik Høeghs tal. Jeg har ikke hørt nogen, der har været højere oppe end hr. Henrik Høegh.

Men den afgørende pointe her er vel, at vi har at gøre med en virksomhed, en produktion, hvor beskæftigelsen støt og sikkert fal-

der, uanset hvad vi gør. Så kunne man jo godt tillade sig at rejse det spørgsmål, om vi så ikke skulle gå i gang med at omlægge den produktionsform i landbruget, sådan at der både var bedre økonomi i fremtiden, bedre miljø og i virkeligheden også en lang række nye arbejdspladser, som så ville være sikret, frem for de arbejdspladser, som i dag er ved at blive afviklet.

Så jeg mener, at hr. Henrik Høegh mangler at give et svar på: Hvad er den lidt mere langsigtede strategi for dansk landbrug? Er det at øge svineproduktionen yderligere, sådan at man i en vis udstrækning kan kompensere for det fald i beskæftigelsen, som vi ser hvert eneste år?

Kl. 11:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:53

Henrik Høegh (V):

Den langsigtede strategi her er at fortsætte med en husdyrproduktion i Danmark, fortsætte med at sænke belastningen ved produktionen og kigge på, hvad belastningen er, være med til at drive den miljøteknologi, som fortsat kan reducere belastningen i husdyrproduktionen. Det er det, som vi synes er en fornuftig og farbar vej. Det vil både give eksport af miljøteknologi, og det vil også være med til at fastholde og underbygge, at vi stadig væk har en produktion herhjemme.

Vi må jo erkende, at økologisk svineköd, som der er gjort en stor indsats for at øge afsætningen af, ikke har boomet så meget som mælk og grønsager inden for økologisk produktion, og en af årsagerne er, at økologisk svineköd desværre stadig væk er væsentlig dyrere at producere. Vi vil meget gerne være med til at booste det, og derfor er der sat penge af i »Grøn Vækst«, men at forestille sig, at vi kan erstatte 55.000 arbejdspladser med økologisk svineproduktion, tror jeg er urealistisk – det vil jeg tillade mig at sige.

Kl. 11:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak. Så er der en kort bemærkning fra hr. Johs. Poulsen.

Kl. 11:54

Johs. Poulsen (RV):

Jeg synes da ikke, at Venstres ordfører skal være ked af, at økologisk svineköd at dyrere at producere end konventionelt svineköd. Det er jo, fordi der er en række hensyn, der tages i produktionen, som er anderledes.

Men det, jeg egentlig ville spørge Venstres ordfører og den tidligere vicepræsident i Dansk Landbrug om, er, om han vil delagtiggøre hele Miljøudvalget i de beregninger, der ligger til grund for, at han siger, at der er 55.000 mennesker beskæftiget som følge af den danske svineproduktion, og også oplyse, hvor tallene kommer fra.

Kl. 11:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:54

Henrik Høegh (V):

Jeg skal bekræfte, at det gør jeg gerne. Vi skal gerne fremlægge tal-materialet for det her i Miljøudvalget.

Dernæst vil jeg sige, at jeg beklager, at det ikke er lykkedes at få en større økologisk svineproduktion herhjemme. Det havde jeg gerne set, men vi må desværre erkende, at der er nogle vilkår i forbindelse med den økologiske svineproduktion, som gør, at den bliver væsentlig dyrere. Det er en konstatering, at det så er sværere at af-sætte produkterne på markedet. Det er det, jeg beklager.

Kl. 11:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Johs. Poulsen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:55

Johs. Poulsen (RV):

Jeg synes jo, det er positivt, at der er nogle, der godt tør konkurrere på andet end pris, altså også på dyrevelfærd, miljøforhold og meget andet kvalitetsmæssigt. Det synes jeg faktisk er meget positivt, og det synes jeg at man bør bakke op mest muligt.

Men det, jeg vil spørge hr. Henrik Høegh om, er den beregning, hr. Henrik Høegh lagde frem før, som er nået frem til, at der er ca. 15 mia. kr., der beskattes som følge af dansk svineproduktion. Hvis vi nu er meget venlige og sætter den beskatning til et gennemsnit på 40 pct., giver det 6 mia. kr., der kommer ind i skatteindtægter. Kan hr. Henrik Høegh bekræfte, at det er 2 mia. kr. mindre end det direkte tilskud, der gives til dansk landbrug?

Kl. 11:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:55

Henrik Høegh (V):

Jeg vil bede hr. Johs. Poulsen lægge mærke til, at vi har en samlet landbrugsproduktion, som handler om meget andet end svineköd, som producerer fødevarer i EU under de aftaler og de vilkår, man har der, og i EU er der nogle tilskud til landbrugsproduktion, fødevarerproduktion. Skulle det betyde, at vi skulle regne på, at regnestykket i en enkeltproduktion ikke går op, at der behøver vi ikke at have 6 mia. kr. til samfundshusholdningen herhjemme? Det kan jo ikke relateres til hektarstøtten, for de to tal har vi ikke hals- og håndsret over i det her Ting alene. Skulle vi virkelig arbejde for at fjerne det, der er en specifik indtjening på 6 mia. kr. i den sekundære fødevarerforarbejdning, og som kommer i skattekassen?

Jeg har meget, meget svært ved at se, hvordan de to ting hænger sammen. Det ene beløb gives i primærsektoren, og det andet tjenes ind i forarbejdningen. Hr. Per Clausen havde fuldstændig ret i, at indtjeningen i primærsektoren er ringe i øjeblikket, men skulle det virkelig gøre, at vi skulle vende ryggen til hele den anden indtjening? Det er uforståeligt.

Kl. 11:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det hr. Ole Vagn Christensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:57

(Ordfører)

Ole Vagn Christensen (S):

Tak, formand. Det er et spændende forslag, Enhedslisten her fremsætter for at fremme økologisk drift på alle landbrugsdyrkede arealer.

I Socialdemokratiet er vi enige i, at økologisk drift af jorden bør fremmes, men vi er ikke enige med Enhedslisten i, at dette kan opnås ved at stoppe udvidelsen af svineproduktionen. Når vi ikke er det, skyldes det, at svineproduktion også kan ske i jordløse landbrug. Ja, måske har vi her en mulighed for, at der kan ske en ny innovation i landbruget netop på dette område.

I dag eksporterer vi alt for mange små grise ud af Danmark, otte millioner. Vi Socialdemokrater kan ikke udelukke, at det skyldes den langsommelighed, der er sket i sagsbehandlingen i kommunerne. Vi kan heller ikke udelukke, at det skyldes social dumpning, ved at arbejdsforholdene i Tyskland er slavelignende.

Angående mad til grisene vil et stop og mere flytning af grise til Tyskland ikke sikre bedre miljø i ulande som Brasilien og f.eks. i Afrika. Problemet er bare flyttet. Jeg mener, at Danmark har en holdning om, at Danmark tager ansvaret for, at vi varetager disse landes interesser, som indebærer, at verdens lunge, regnskovene, skal bevares.

Angående gyllen fra landbruget har tyskerne også her fundet ud af, at den er der penge i. Samtidig bidrager den til udbygning af den vedvarende energi, og ikke mindst har den skabt et stort antal nye arbejdspladser i Tyskland. Det havde jo været rart, hvis det var noget, der var sket i Danmark. Men også her har vi været ude for en langsommelighed. Ja, vi har været ude i, at en liberal regering nærmest kører en såkaldt sovjetisk planøkonomi, når det drejer sig om, hvordan man sikrer, at man kan få fremmet udbygningen af biogasanlæg. Det er i det hele taget sådan, når det drejer sig om, hvordan man kan styrke den vedvarende energi. Jeg kan bare nævne et lille eksempel her: Kraft-varme-værket i Thisted, som jo fortsat venter på at få sin godkendelse her næsten halvandet år efter, at man har sendt sin ansøgning. På samme måde har vi jo set det inden for biogasanlægge-

ne. Af nævte årsager mener vi, at målet er vi enige om, men vejen, der skal betrædes, er vi meget uenige om. I Socialdemokratiet flytter vi ikke problemerne, men vil være med til at løse dem til gavn for erhvervene og dermed for beskæftigelsen og også for en ansvarlig samfundsøkonomi, uden at der gås på akkord med natur og miljø.

Vi kan derfor ikke støtte måden i det fremsatte beslutningsforslag for at fremme økologisk drift ved at stoppe for udbygningen af den konventionelle svineproduktion.

Kl. 12:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 12:01

Erling Bonnesen (V):

Tak. Det var jo en fantastisk socialdemokratisk ordførertale, som levede op til det allerypperste. Man brugte 98 pct. af tiden på at prøve at komme til at tale om noget fuldstændig andet end det, det egentlig handlede om.

Jeg skal springe alle mellemregningerne over og gå lige til det, det handler om: Hvordan har den socialdemokratiske ordfører det egentlig med, at det her forslag fra en af Socialdemokratiets aller-nærmeste samarbejdspartnere vil resultere i et massivt tab af danske arbejdspladser, hvis det blev gennemført? Jeg har noteret, at ordføreren også sagde, at man ikke lige sådan kunne støtte det. Men hvordan har man det egentlig med, at en af ens meget tætte samarbejdspartnere kommer med et så massakrerende forslag?

Kl. 12:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:01

Ole Vagn Christensen (S):

Vi har det da godt med, at vi er enige om, at vi gerne vil fremme den økologiske drift. Det er jo det, jeg har forstået der er hovedprincippet i det, der er fremsat fra Enhedslistens side.

Det, vi bare ikke tror på, er den valgte metode. Men det er jo det, man så må have dialogen om senere. Her har jeg redegjort for, hvorfor vi ikke er tilhængere af den ideologi, som Enhedslisten har lagt ind i sit forslag. Vi har netop den samme interesse for, at vi får skabt nogle arbejdspladser.

Når jeg nævnte det med biogassen, er det sådan set, fordi den jo har givet en ny økonomi til svineproducenterne i Tyskland i forhold til i Danmark. Derfor har det kunnet gøre sig attraktivt. Jeg mener

sådan set, at det er et alvorligt problem, at vi ikke har fået taget det op i god tid, for så havde vi haft en anden diskussion.

Kl. 12:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Erling Bonnesen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:02

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jeg har næsten ondt af den socialdemokratiske ordfører, som jo her må udfolde meget store bestræbelser på at prøve at få skabt nogle helt andre overskrifter i den her sag. Det kan jeg godt forstå. Jeg skal lade være med sådan at genere ordføreren mere, men prøve at stille et direkte spørgsmål, som handler om sagen.

Hvordan vil den socialdemokratiske ordfører egentlig prøve at få overbevist Enhedslisten om, at man er fuldstændig på vildspor i den her sag? Hvordan vil den socialdemokratiske ordfører prøve at få overbevist Enhedslisten om, at det her jo massivt vil massakrere danske arbejdspladser, hvor man faktisk skulle den anden vej? Det er vi selvfølgelig enige om. Hvordan vil man prøve at få overbevist Enhedslisten om det?

Kl. 12:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren, og der er kun 1 minut til at overbevise.

Kl. 12:03

Ole Vagn Christensen (S):

Tak. Det er forholdsvis enkelt. Når vi er enige om målsætningen og om, hvad det er, vi gerne vil have bygget op, nemlig at vi gerne vil have fremmet den økologiske drift, og at vi vil have, der skal tages hensyn til natur og miljø, og at vi vil have, der skal tages hensyn til samfundsøkonomien, og at vi vil tage hensyn til erhvervene, og at vi vil tage hensyn til beskæftigelsen, så er det jo sådan set fem punkter, som vi skal have fremmet i forbindelse med den dialog, der skal være med Enhedslisten.

Men der er ingen tvivl om – og det føler vi også – at det forstår de da udmærket.

Kl. 12:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 12:04

René Christensen (DF):

Tak. Jeg lægger mærke til, at ordføreren snakker om at fremme økologi. Hvis man nu kigger på det her forslag, handler det her forslag så om at fremme noget, eller handler det om at nedlægge noget?

Hvis man lige læser forslaget igennem, kan man se, at det her overhovedet ikke handler om at fremme noget, det handler simpelt hen om at udsulte landmænd, der har med svin at gøre på den måde, som man gør det i dag. Der står direkte i forslaget, at man på længere sigt vil reducere med op til 75 pct.

Er det en måde at fremme økologien på at nedlukke det andet?

Jeg vil godt lige høre, om ordføreren mener, at det er den her måde, man fremmer tingene på. Det er det, jeg sådan hører ordføreren give udtryk for.

Kl. 12:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:04

Ole Vagn Christensen (S):

Det spørgsmål, som René Christensen stiller, er jo ikke om det, der står i beslutningsforslaget. Det er bemærkninger til forslaget sam-

men med en lang, lang række andre bemærkninger, som jeg netop i den ordførertale, som jeg har holdt, har redegjort for. Det kan være, René Christensen ikke hørte det, men jeg gentager det gerne. Jeg tog faktisk næsten alle punkterne op, som står i bemærkningerne.

Kl. 12:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg gør opmærksom på, at man skal huske at omtale medlemmerne med hr. foran, i hvert fald hvis det er nogle af hankøn. Så er det hr. René Christensen.

Kl. 12:05

René Christensen (DF):

Jo, men jeg hørte ganske udmærket ordførertalen, men det drejer sig mere om de svar, der sådan kom efterfølgende. Så bliver man jo faktisk ret urolig. For nu bliver det jo sådan de oprigtige svar, vi får, nu er det ikke det, man har øvet sig på hjemmefra i forhold til, hvordan man skal håndtere den her sag.

For der er jo ingen tvivl om, at det er en samarbejdspartner, der har fremsat et beslutningsforslag her, som gennemgribende vil ødelægge dansk landbrug, som vi har bygget op over rigtig mange år, og hvor vi på området har store kompetencer og er utrolig dygtige. Det ligger nu her et forslag, som vil gøre alt det til skamme og vil nedlægge det.

Så er det bare, jeg spørger ordføreren: Er det her en målsætning om at fremme økologien og nedlægge noget andet? For det er jo det, der ligger i det her. Det her handler jo om at lukke noget ned for at fremme noget andet.

Dansk Folkeparti vil meget gerne fremme økologien, men da slet ikke på de her vilkår.

Kl. 12:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:06

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg må igen sige til hr. René Christensen, at han ikke har hørt efter, hvad det var, jeg sagde. Jeg siger det gerne en gang til: I Socialdemokratiet er vi enige om, at økologisk drift af jorden bør fremmes, men vi er ikke enige med Enhedslisten i, at dette kan opnås ved at stoppe udvidelsen af svineproduktionen.

Kan det siges mere klart? Det er blevet sagt fra starten af, så det er altså ikke noget med, at jeg har stået og givet nogle svar efterfølgende og sagt nogle andre ting end det, jeg sådan set har nævnt i min ordførertale.

Kl. 12:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Henrik Høegh.

Kl. 12:07

Henrik Høegh (V):

Tak. Jeg vil gerne spørge hr. Ole Vagn Christensen, hvordan holdningen i NNF er. Jeg har forstået, at hr. Ole Vagn Christensen har tætte relationer til slagteriarbejderne. Jeg kunne godt tænke mig at høre deres holdning til det her forslag. Er det muligt?

Kl. 12:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:07

Ole Vagn Christensen (S):

Nej, det vil jeg ikke gøre mig til talsmand for, men jeg vil gerne sige, at jeg tror, de er enige med mig i det, jeg har sagt i min ordførertale.

I Socialdemokratiet er vi enige om, at økologisk drift af jorden bør fremmes, men vi er ikke enige med Enhedslisten i, at dette kan opnås ved at stoppe udvidelsen af svineproduktionen. Kan det siges mere klart?

Kl. 12:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 12:07

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Ole Vagn Christensen, om han ikke kan bekræfte, at Enhedslisten og Socialdemokraterne er uenige om dette konkrete forslag, men at det ikke vil forhindre Socialdemokraterne og Enhedslisten i at blive enige om en lang række konkrete tiltag, som vil mindske landbrugets forurening, øge beskæftigelsen og skabe mere økologi, og at vi der i gensidig respekt nok vil finde en løsning, hvor vi også måske i forhandlingerne inddrager og tager en lille smule hensyn til partiernes størrelse. Det er derfor, det er meget vigtigt, at folk stemmer på Enhedslisten ved næste valg.

Kl. 12:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 12:08

Ole Vagn Christensen (S):

Det sidste bliver det nok svært at komme med nogen kommentarer til.

Men faktisk er det, jeg har prøvet på at forklare og svare spørgerne fra blå blok på de spørgsmål, de har rejst, at jeg helt klart tror, vi kan være enige om at få fremmet den økologiske drift, og at jeg også tror, vi bliver enige om, at det ikke sker ved at stoppe udvidelsen af svineproduktionen. Jeg vil gerne her citere, hvad jeg sagde, nemlig at det er ud fra, at vi mener, vi skal tage hensyn til erhvervene, vi skal tage hensyn til beskæftigelsen, og hvad der ikke mindst er vigtigt – og det vil jeg også tro vil være i Enhedslistens interesse – at vi har en god samfundsøkonomi, og at det hele kan gøres, uden vi går på akkord med natur og miljø.

Kl. 12:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren.

Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. René Christensen.

Kl. 12:10

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak. Lige da jeg fik det her beslutningsforslag i hånden og læste det igennem, tænkte jeg: Hvor kan sådan nogle tanker her vokse i forhold til den økonomiske og arbejdsmæssige situation, vi står i nu? Når man skal i gang med sådan et beslutningsforslag, går man ind og søger lidt på, hvad der ligger om området, og søreme, om jeg ikke ved første søgning på nettet kom frem til en artikel fra Danmarks Naturfredningsforening. Der kan man se, at den her idé er vokset ud af lige nøjagtig den artikel fra Danmarks Naturfredningsforening. Det er jo meget sjovt at se, hvad sådan en artikel kan bringe med sig.

Vi har her et forslag, som gør fuldstændig op med dansk landbrug. Det er ikke sådan, at vi på nogen måde har noget imod, at man har økologisk landbrug, vi vil faktisk meget gerne støtte op om økologisk landbrug og de mange fordele, der også er ved det, men det, der bliver lagt op til her, og som i hvert fald er målet, er en 75-procents-reduktion i forhold til den produktionsform, man har i svinebedrifter i dag. Det er også tydeligt, at man i artiklen kun taler om svin,

og det er ret godt, at man ikke har talt om meget mere i den her artikel, for så havde det sikkert også været med, f.eks. køer og andet.

Man kan så gå ind og kigge på, hvad der egentlig ville ske, hvis det her forslag kom igennem. Man skal jo ikke tage fejl af, at forslagsstillerne er en del af det alternative flertal i salen her, der er blevet talt så meget om, så det kunne være, at det her beslutningsforslag på sigt pludselig ville få tyngde bag sig. Det kunne man jo godt forestille sig, og hvad ville det så rent faktisk betyde? Der er flere, der har sagt her, at landbruget har over 55.000 job i landbruget, men hvad med dem ude omkring landbruget? Der er jo også masser af arbejdspladser, der er tilknyttet landbruget. Der har vi over 45.000 arbejdspladser. Det er altså dem, man vil sætte i spil i forhold til det her forslag. Det skal siges, at der sker meget på det her område. »Grøn Vækst« er ved at komme i gang, der sker store reduktioner ved den måde, man bruger sin gylle og husdyrgødning på fra dyr i Danmark, og der bliver taget hånd om rigtig mange ting.

Det bliver så taget op, hvordan indtjeningsmulighederne er for landmændene i øjeblikket. Som der står i beslutningsforslaget, har det været nogle dårlige år, hvor landmændene ikke har tjent gode penge, og derfor vil man nedlægge erhvervet. Det kan så være en hilsen til andre erhvervsgrupper: Hvis man har nogle få dårlige år, vil man fra Folketingets side gå ud og nedlægge de erhverv. Det er da den mest mærkelige holdning, jeg nogensinde har set komme op som et beslutningsforslag.

I forhold til økonomien i forslaget kan man sige: Hvis forslaget endelig kom igennem, hvad er det så, vi ikke vil have? Man skal jo ikke tage fejl af, at dansk landbrug bidrager positivt til den danske økonomi, og hvis man godkendte det her forslag, ville vi stå med en kæmpe stor udfordring både med hensyn til den manglende indtægt og med hensyn til den store mængde medarbejdere, som så ville komme på overførselsindkomst, da deres arbejdsgrundlag ville blive fjernet.

Derfor kan vi sige, at vi selvfølgelig vil sige nej til det her forslag, og vi synes faktisk, det er et forslag, som man slet ikke burde have fremsat på grund af en artikel, man har fra Danmarks Naturfredningsforening.

Kl. 12:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 12:13

Per Clausen (EL):

Nu er det jo sådan set helt i orden at lade sig inspirere af Danmarks Naturfredningsforening, så det vil jeg såmænd gerne tage på mig. Dem, der har været i Folketinget i flere år end mig, vil vide, at der ikke er noget nyt i Enhedslistens standpunkt. Det nye er, at Danmarks Naturfredningsforening deler det, og det har vi ingen kritik af.

Jeg vil bare sige til hr. René Christensen, at nu synes jeg ikke, fantasien om, hvor mange der er ansat og arbejder i svineproduktionen i Danmark, skal udvikle sig yderligere. Først fik vi alle dem, der var i fødevareindustrien, og nu får vi så lidt flere til. Altså, jeg tror, at vi skal have de helt rigtige tal, og i stedet for at jeg kommer med mine tal, tror jeg, vi skal spørge Miljøministeriet, om de ikke kan fremskaffe tallene for, hvem det er, der er beskæftiget direkte med svineproduktionen i Danmark. Jeg tror, det er et meget lille tal.

Så vil jeg bare sige til hr. René Christensen, at der jo er en eneste grund, eller rettere to grunde til, at svineproduktionen er fortsat med at vokse i Danmark, og det er jordprisernes himelflugt, som har givet folk mulighed for at tage nogle lån, som de nu ikke kan betale tilbage, og så EU-støtten. Så vi har faktisk at gøre med en sektor, som økonomisk er enormt usund. Og hvis der kommer et opsving, eller når der kommer et opsving og renten stiger, er det den totale økonomiske fallit, og så vil vi blive bedt om at gå ind og støtte, og

der synes jeg, vi allerede nu skulle prøve at tage højde for den udvikling, der er.

Kl. 12:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:14

René Christensen (DF):

Det er en sjov logik: Et erhverv, der har det svært, skal man lukke ned, og det vil så give et positivt afkast. Det tror jeg næppe er korrekt. Jeg tror faktisk, at hvis man gik ud i dag og sagde til dansk landbrug med den store gæld, de har, at der ikke mere er nogen form for udvikling i forhold til dem, som har svin – og jeg kunne sagtens forestille mig, at det her også kunne brede sig til andre brancher inden for landbruget – jamen så falder hele korthuset jo sammen, også økonomisk, og så vil det jo ramme alle.

Kl. 12:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 12:15

Per Clausen (EL):

Problemet er, at det korthus, der handler om det såkaldte industri-landbrug, er faldet sammen. Vi står bare og venter på, at der skal ske det, at renten stiger, eller at bankerne vurderer, at nu er pengene tabt, og så er det faldet sammen. Pointen er: Hvilken strategi skal vi så have for fremtidens landbrug? Og der siger vi, at vi lige så godt kan sige, at vi ikke vil satse på en produktion, hvor beskæftigelsen falder, hvor det økonomiske grundlag er dårligt, og hvor den miljømæssige påvirkning er ekstremt stor. Vi skal omlægge landbruget, og det er det, som det her forslag er en del af.

Kl. 12:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:15

René Christensen (DF):

Tak for det. I forhold til omlægning til 100 pct. økologi vil jeg sige, at hvis man kigger på markedet uden for de danske grænser og kigger på, hvor økologien er, og hvor kunderne er, må man jo erkende, at økologien står stærkt i de nordeuropæiske lande. Her er der jo mange, der gerne vil have økologi, men når man kommer længere sydpå, er der ikke den store interesse for økologi. Så man kan sige, at hvis vi kom ud i det her, hvad vi selvfølgelig ikke gør, ville de jo ikke kunne afsætte deres varer, for der ville ingen lyst være til at betale den ekstraomkostning, der er på de økologiske varer, på de markeder, hvor vi handler i dag.

Kl. 12:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Johs. Poulsen.

Kl. 12:16

Johs. Poulsen (RV):

Dansk Folkepartis ordfører sagde i sin ordførertale – eller i et af svarene – at der er mange fordele ved økologisk landbrug. Vil ordføreren uddybe de fordele?

Kl. 12:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Ja, værsgo.

Kl. 12:16

Kl. 12:19

René Christensen (DF):

Tak. Ja, det kan jeg sagtens. Der er da mange fordele, f.eks. med hensyn til køer, hvor der er regler om, at køer skal være så og så mange dage på græs, og der er forbrugere, der gerne vil give ekstra for det. Så der er noget dyrevelfærd.

Der er mange fordele ved økologi, og derfor støtter vi også økologien, men derfor går vi ikke ind for, at man skal være 100 pct. økologisk. Vi synes, at man har en rigtig fin fordeling i dag, hvor det er markedet, der styrer det. Der er nogle forbrugere, der gerne vil give lidt ekstra for at få det her økologiske produkt, og det er rigtig fint.

Kl. 12:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Johs. Poulsen.

Kl. 12:17

Johs. Poulsen (RV):

Hvis der ifølge ordføreren er mange fordele ved økologisk landbrug, er det så ikke sådan, at hvis man så at sige vil forsøge at folde de fordele ud, skal man også fremme den type af landbrug?

Hvis man fremmer noget, foregår det på bekostning af noget andet, så er Dansk Folkeparti indstillet på at fremme økologisk landbrug og dermed jo lave noget, som man foretrækker, på bekostning af noget andet? Nu ser vi lidt bort fra forslaget her, men skal vi i den retning, og er Dansk Folkeparti indstillet på det?

Kl. 12:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:18

René Christensen (DF):

Der er ingen tvivl om, at det forslag er meget langt fra det beslutningsforslag, der ligger her, for her gør man lige nøjagtig det modsatte. Der siger man: Vi lukker noget ned for at fremme noget andet.

Jeg er da fuldstændig enig i, at økologien skal fremmes; det vil vi gerne være med til, men det skal være på markedsvilkår. Det skal da ikke være sådan, at man går ud og siger: Nu lukker vi det her ned for at fremme noget andet. Altså, at tvinge forbrugerne til at købe økologiske varer, fordi der ikke er andet på hylden, det går vi ikke med til.

Kl. 12:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Ida Auken.

Kl. 12:18

Ida Auken (SF):

Jeg faldt bare lidt over Dansk Folkepartis ordførers udsagn om, at det er markedet, der styrer priserne på danske landbrugsprodukter. Det synes jeg alligevel næsten er morsomt, når vi nu har en kæmpestor landbrugsstøtte, som jeg mener at DF's ordfører også må være bekendt med, og når landbruget på mange andre områder slet ikke er underlagt de samme regler for, hvad det må udlede til luft og vand, som almindelig industri. Så hvis vi lod markedet styre det her, tror jeg nok, det så ganske anderledes ud.

Det, jeg egentlig vil spørge DF om, er: Er det sådan, at DF nu går ind for, at det kun er markedet, der skal styre dansk landbrug, eller går man stadig ind for en vis form for støtte i form af alle de her indirekte måder, det bliver gjort på?

Kl. 12:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

René Christensen (DF):

Med hensyn til udledningen fra dansk landbrug skal man jo ikke tage fejl af, at i forbindelse med »Grøn Vækst« er der altså lagt op til en reduktion på 19.000 t. Så det er altså helt forkert at sige, at dansk landbrug bare får lov til at svine, som det har lyst til. Det har dansk landbrug bestemt ikke lov til, og der bliver strammet meget op, i forhold til hvordan man bruger sin husdyrgødning fremadrettet. Der er store udfordringer på det område for at få det til at virke, men det skal nok lykkes, og dansk landbrug er rigtig godt, også i forhold til miljøet.

Kl. 12:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Ida Auken.

Kl. 12:19

Ida Auken (SF):

Det er bare lige for at høre, om Dansk Folkepartis ordfører vil gentage, at han mener, det er markedet, der styrer priserne i dansk landbrug. Det fik vi ikke rigtig svar på. Er det virkelig kun markedet, eller er der rimelig mange andre ting, der spiller ind her?

Kl. 12:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:20

René Christensen (DF):

Med hensyn til om det er markedet, der styrer, handler det om økologien, og der må man sige, at der er nogle omkostninger forbundet med økologisk dyrkning, og det er jeg også sikker på at ordføreren ved at der er. Derfor er det jo op til den enkelte landmand, om den enkelte landmand vil tage den udfordring og køre sit landbrug økologisk, fordi han kan få afsat sine varer til den merpris, som det nu koster. Og det er markedet, der styrer det. Det er jo den enkelte forbruger, der skal vælge det til.

Kl. 12:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og vi går videre i ordførerrækken. Den næste er SF's ordfører, fru Ida Auken.

Kl. 12:20

(Ordfører)

Ida Auken (SF):

Selv om vi kunne høre, at det meget dæmoniske Danmarks Naturfredningsforening kunne have inspireret Enhedslisten til det her forslag, må jeg sige, at jeg faktisk mener, at det er en ganske sympatisk tanke, der ligger bag Enhedslistens forslag, og ikke kun onde hensigter.

Visionen om, at al svineproduktion i Danmark på sigt skal være økologisk, at svinene skal have ret til at komme ud på marken, og at foderet skal være produceret uden brug af pesticider, giver vel egentlig ret god mening. Der er dog flere omstændigheder, som gør, at SF alligevel ikke kan støtte det her forslag.

En reduktion i antallet af svin i Danmark vil flytte produktionen til lande med lempeligere miljølovgivning og dyrevelfærdskrav. Den samlede gevinst for natur, vandmiljø osv. vil derfor blive mindre. Vi flytter simpelt hen bare problemerne over til nogle andre. Derfor mener vi i stedet, at der skal stilles helt andre krav til produktionen end dem, der gælder i Danmark og i andre lande i dag. Vi skal stille klare krav til landbruget om, hvad det må udlede af næringsstoffer til luft og vand. Her mener vi ikke at landbruget skal have langt større fordele end alle andre industrier, som de har i dag. Det vil i praksis be-

tyde emissionskrav på nær nul, altså at der simpelt hen ikke må udledes næringsstoffer til luft og vand fra gyllen, og at gyllen fra svineproduktionen skal energiudnyttes. Disse krav burde have været en del af de lempelser i landbrugsloven, som regeringen gennemfører i øjeblikket, men det er de altså desværre ikke.

SF støtter naturligvis omlægning til økologisk produktion. Vi ønsker omlægningsstøtten forhøjet, men jeg tror, at man realistisk må erkende, at det sidste sted, det opnås hundrede procent, er i svineproduktionen. Vi vil derfor anbefale, at kræfterne bruges på at regulere industribruget, således at belastningen herfra nedbringes til nær nul både med hensyn til lugt, vandmiljø og klimagasser.

En satsning på krav, som ligger foran kravene i andre lande, vil samtidig bidrage til at udvikle dansk miljøteknologi, som vi derefter kan eksportere til lande i og uden for EU, efterhånden som de også stiller lignende krav. Det vil skabe danske arbejdspladser og bringe os et skridt foran i det globale kapløb om grønne teknologier.

SF mener altså, at en ensidig satsning på økologi ikke er tilstrækkelig til at få bragt svineproduktionen i balance med omgivelserne og slet ikke hurtig nok, men at økologi er et vigtigt element.

Kl. 12:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ingen korte bemærkninger, og vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er den konservative ordfører, hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 12:23

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det. Når man sådan lige læser indledningen til dette beslutningsforslag, hvor der står: »Folketinget opfordrer regeringen til at sikre, at antallet af svin i Danmark ikke øges«, kunne man måske umiddelbart synes, at det lyder sympatisk. Men når nu det er de fire benede af slagsen, det gælder, må vi sige, at så er det knap så sympatisk.

Der er flere ordførere, der har været inde på, hvilke konsekvenser det reelt vil få, også hvis man ser på det mere generelt i forhold til samfundøkonomi osv. Det er selvfølgelig svært at sætte et konkret tal på, hvad det vil betyde for beskæftigelsen. Er det 55.000 job, der går tabt? Er det 90.000? Det er jo ikke nemt præcis at sige. Men sikkert er det, at det i forhold til beskæftigelsen vil have en ret voldsom konsekvens. Det er vist ikke, hvad vi har brug for lige i øjeblikket.

Man kan tage to udgangspunkter med hensyn til at løse de udfordringer, der er med hensyn til natur og miljø og den belastning, som kommer fra svinebedrifter. Man kan, som Enhedslisten her gør, sige, at vi forbyder, vi forbyder, og på den måde få løst nogle udfordringer. Det har så nogle uheldige følgevirkninger, men det kan være et udgangspunkt.

Jeg tror mere på det udgangspunkt, der hedder, at vi skal udvikle. Det gør vi bl.a. ved at se på, hvor meget man samlet set belaster. I den sammenhæng er det jo ikke så relevant, hvor mange svin der er på det enkelte brug. Det er sådan set fuldstændig ligegyldigt. Det, der betyder noget, er, hvad den samlede belastning er. Hvis vi ser det ud fra et energimæssigt synspunkt, ved vi jo, at vi har naturgassen, som er en ressource, der snart forsvinder, og det er vigtigt for os Konservative, at den situation imødegås, ved at vi får mere biogas ind i systemet. Her har vi netop en mulighed, her har vi jo netop en ressource, som kan bidrage til det. Vi har faktisk lavet en rigtig god aftale i »Grøn Vækst«, som skal være med til at fjerne barrierer, og som skal være med til at sikre en udvikling, f.eks. af biogas. På den måde bruger man husdyraffaldet på en konstruktiv og god måde som en ressource.

Der er jo så en principiel forskel på Enhedslistens forslag i forhold til os Konservative. Vi mener, at man skal imødegå de udfordringer, der er, ved at udvikle erhvervet og ikke ved at forbyde er-

hvervet. På den baggrund må jeg sige, at vi fra konservativ side ikke kan støtte dette beslutningsforslag. Tak.

Kl. 12:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 12:26

Per Clausen (EL):

Det er en meget spændende teori, der er ved at udvikle sig om beskæftigelsen, nemlig at hvis man reducerer den danske svineproduktion, vil stort set alle arbejdspladser i dansk fødevarerindustri forsvinde – plus lidt ekstra. Jeg synes, at hr. Per Ørum Jørgensen må erkende, at selv om han også sagde, at han i grunden ikke vidste noget om det, er det en sådan lidt løsagtig teori.

Men det, jeg gerne vil spørge hr. Per Ørum Jørgensen om, er, om han tror, at løsningen på dansk landbrugs økonomiske vanskeligheder – lad os så bare lade miljøet ligge i første omgang – er at producere flere svin. Er det sådan, at hr. Per Ørum Jørgensen stadig væk har den grundopfattelse, at det, vi skal konkurrere på i Danmark, er, at vi kan producere rigtig meget, rigtig billigt, og at det er det, der ligesom er fremtidsperspektivet for dansk landbrug? Det er jo konsekvensen af at fortsætte den udvikling, som hr. Per Ørum Jørgensen ikke vil afbryde.

Kl. 12:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:27

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg tror, at løsningen for dansk landbrug er at udvikle landbruget. Det er ved at udvikle ny grøn teknologi og skabe de nye arbejdspladser, ikke mindst i udkantsområderne, hvor der er nogle massive udfordringer både nu og i fremtiden, at landbruget udvikles.

Når man afkobler den præmis, at det er antallet af svin, der er interessant set i relation til, hvor meget de belaster naturen og miljøet, ved at man med ny teknologi mindsker forureningen, så er det ikke så afgørende, hvor mange svin der er på de enkelte brug. Det er sådan set det, der er præmissen. Vi ønsker at udvikle dansk landbrug. Det skal være ny teknologi, der skaber de nye arbejdspladser. Det er den udvikling, vi har sat i gang i forbindelse med aftalen om »Grøn vækst«.

Kl. 12:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 12:28

Per Clausen (EL):

Det er nemt nok at komme med sådan nogle brede, generelle udtalelser om udvikling og miljøteknologi. Men er hr. Per Ørum Jørgensen indstillet på at stille nogle miljøkrav, som kan føre til, at der flyttes svineproduktion væk fra Danmark?

En ting er, at jeg siger, at vi ikke vil have noget nyt, en anden ting er, at hr. Per Ørum Jørgensen vil indføre hårdere miljøkrav med henblik på udvikling af miljøteknologien. Jeg kan forsikre hr. Per Ørum Jørgensen om, at hvis han snakker med de danske landbrugsorganisationer, har de mange udførlige beregninger på, hvor dyrt det vil blive. Og de siger jo også, at det vil reducere produktionen. Hvad er det i grunden, hr. Per Ørum Jørgensen vil?

Kl. 12:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:28

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg synes, at det er en lidt trist tilgang, Enhedslisten har til netop den her problemstilling. Hvis vi f.eks. ser på de ressourcer og muligheder, som vi sætter ind på for at få mere biogas i det danske samfund – jævnfør den energiaftale, der blev lavet i 2007, jævnfør den aftale, der blev lavet i forbindelse med »Grøn vækst« – så synes jeg faktisk, at det jo netop er et sted, hvor man kan skabe nye arbejdspladser.

Jeg tror egentlig også, at hr. Per Clausen er enig med mig i, at det er utrolig vigtigt, at vi går ad det spor. Jeg mener, at det er det rigtige spor, når det gælder om at udvikle og ikke afvikle. Det er sådan set det, der er forskellen på Enhedslistens udgangspunkt og De Konservatives udgangspunkt i relation til det her beslutningsforslag.

Kl. 12:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og vi går videre i ordførerrækken, så det er den Radikale ordfører, hr. Johs. Poulsen.

Kl. 12:29

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Det Radikale Venstre har en målsætning om, at dansk landbrug alt-overvejende på lang sigt skal basere sig på økologiske produktionsprincipper. På den måde ligner det meget det, der også er målsætningen i det her beslutningsforslag.

Det Radikale Venstre har en målsætning om, at vi på den relativt korte bane, altså inden for en overskuelig tidshorisont frem til 2020, skal tredoble det økologiske areal i Danmark i dag, og det svarer til, at man så vil have udnyttet ca. en femtedel af landbrugsarealet til økologisk drift i år 2020.

Vi er også villige til at tage de redskaber i anvendelse, der skal til, for at opfylde en målsætning om, at vi får en betydelig større stigning i mængden af økologiske jordbrug i Danmark i forhold til situationen i dag, og med redskaber, der er fuldstændig brugbare, er vi i stand til at føre en sådan målsætning ud i livet; det kan endda lade sig gøre inden for stort set den økonomi, der er i landbruget i dag, hvis der politisk er villighed til at ændre på rammevilkårene for de forskellige typer jordbrug, og det handler den her diskussion jo i virkeligheden om: Hvad for nogle rammevilkår vil vi opstille? Og derfor synes vi i Det Radikale Venstre, at den der snak om, at nu skal man producere på markedsvilkår, jo er en pseudodiskussion. Virkeligheden er, at vi inden for dansk landbrug tager stilling til, hvordan rammevilkårene skal se ud, og at det sker ud fra en betragtning om, hvad man ønsker, og hvor man mener dansk landbrug skal hen.

Vi deler også den analyse med Enhedslisten, der jo siger – sådan forstår vi i hvert fald beslutningsforslaget – at dansk landbrug har brug for en helt grundlæggende omstilling, hvis der overhovedet skal være et landbrugserhverv, der tjener fornuftige penge i fremtiden. Og vi synes, det er godt, at man med den indgangsvinkel sætter den her diskussion på dagsordenen, for vi har i langt højere grad brug for at få den grundlæggende diskussion om, hvordan vi skal indrette vilkårene for dansk landbrug i fremtiden, således at der rent faktisk er et landbrug, der er levedygtigt og bæredygtigt, både i miljømæssig og i økonomisk forstand.

Så i det lys hilser vi så at sige beslutningsforslaget velkommen.

Når vi alligevel ikke vil kunne støtte forslaget, hvis det går til anden behandling, så skyldes det, at vi jo dog nok er en lille smule mere liberale end Enhedslisten, og at vi derfor har den opfattelse, at den tilgang, Enhedslisten har med det her beslutningsforslag, nok må siges – lidt med et smil på læben – at være rigelig brutal. For der er tale om, at man over night ændrer så voldsomt på rammevilkårene for produktionen i store dele af landbruget, at man reelt stiller rigtig

mange mennesker i en fuldstændig uholdbar situation. Derfor er vi nok mere tilhængere af, at man tager redskaber i brug, der fremmer, kan man sige, den samme målsætning, som vi forstår ligger i forslaget her, på en mere acceptabel måde over en årrække, der betyder, at man selvfølgelig ikke opnår målsætningen samtidig, men dog opnår den. Og vi er som sagt villige til at tage de redskaber i brug, der skal tages i brug, for at komme den vej, og vi synes, det er vigtigt, at vi får den her grundlæggende diskussion om vilkårene for dansk landbrug.

Kl. 12:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den radikale ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Per Clausen.

Kl. 12:33

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Clausen (EL):

Efter at dagen startede med, at jeg og Enhedslisten var med til at indgå et forlig sammen med resten af Folketingets partier om åbne standarder på it-området, kan jeg nu konstatere, at jeg ikke kan slutte dagen af med at få en enig opbakning til det her beslutningsforslag. Jeg havde måske heller ikke så store forventninger til det. Der er dog nogle enkelte bemærkninger, som jeg vil knytte til det, og som jeg i hvert fald synes er lidt spændende og også af principiel karakter.

Det første er, om man har den opfattelse, at dansk landbrugs fremtid består i en fastholdelse af den nuværende svineproduktion eller en forøgelse af den nuværende svineproduktion. Det er det, jeg ligesom lidt fornemmer, når nogle taler meget om biogas. Man får næsten indtryk af, at den vigtigste funktion af svineproduktionen fremover bliver at producere biogas. Altså, vi skal have en svineproduktion for at producere biogas. Jeg vil bare sige, at man jo ikke skal kalde en biogasproduktion baseret på gylle for bæredygtig, medmindre svineproduktionen er bæredygtig. Det er jo ikke bæredygtigt i sig selv, bare fordi gyllen bliver brugt lidt mindre ufornuftigt, end den gør i dag. Men det er det første spørgsmål, nemlig om man synes, at vi skal have en svineproduktion af den størrelse.

Jeg vil bare i al stilfærdighed sige, at det i hvert fald er uforeneligt med at have det synspunkt, at vi skal have en stor andel af økologi i den danske landbrugsproduktion. For hvis vi får en stor andel af økologi i den danske landbrugsproduktion, vil det ikke kunne undgå at føre til en reduktion af mængden af svin og i øvrigt formentlig af mængden af dyr i det danske landbrug, ikke mindst fordi der stilles en række både miljømæssige og dyrevelfærdsmæssige krav til den økologiske produktionsmetode, som vil føre til det. Så det kan ikke nytte noget at ville gå ind for meget mere økologi og så sige, at vi stadig væk skal have 25 millioner svin i Danmark, medmindre man selvfølgelig har den idé, at de kan flyttes ind i byen og så stå derinde i nogle store fabrikssiloer. Det vil jeg ikke afvise er teknisk muligt, men jeg er måske lidt bekymret, i hvert fald for de dyrevelfærdsmæssige konsekvenser af det.

Så siges det, at vores forslag vil ødelægge svineproducenternes muligheder og landbrugets muligheder i Danmark. Hvis man nu tager situationen, som den er i dag, kan man se, at det er sådan, at svineproduktionen i årevis har givet underskud. Vi har i årevis kunnet se, hvordan en større og større andel af svinene flyttes ud af landet, før de bliver forarbejdet. Vi har altså kunnet se, at beskæftigelsen bliver reduceret i svineproduktionen, og vi har stadig væk store miljømæssige problemer i forbindelse med svineproduktionen. Det vil ethvert menneske, som kender en, som bor i nærheden af en svinefarm, kunne bekræfte.

Vi står i den situation, at vi i løbet af ganske få uger formentlig vil se regeringen og andre komme med en redningspakke til de landmænd, som har belånt deres jord ud over dens værdi, og til nogle banker, som har stillet de her lån til rådighed. Så vil jeg bare sige, at

hvis man så kommer og siger til den danske befolkning, at de skal sørge for, at bankerne og landmændene bliver reddet, vil mange mennesker i det her land jo nok kigge på, hvad det er for en produktion, hvad økonomien er i den produktion, hvad de miljømæssige konsekvenser af den produktion er, og så vil de formentlig med en vis ret – synes jeg – sige: Vi bliver altså nødt til at stille nogle krav fremover; vi bliver nødt til at stille nogle krav om, at produktionen omlægges, sådan at både det miljømæssige og økonomiske indhold i den er bæredygtigt fremover; det bliver vi nødt til. Så den diskussion får vi under alle omstændigheder, og det synes jeg er helt, helt berettiget.

Vi får også en diskussion af, hvordan landbruget fremover skal finansieres, om det skal være kapitalkoncerner, kapitalfonde, pensionskasser, banker, finansieringsinstitutter osv., der skal eje Danmarks jord fremover, når nu landmændene har, om jeg så må sige, gældsat sig på en sådan måde, at det i hvert fald ikke er dem, der ejer den mere, eller om det eventuelt skal være samfundet. Den diskussion får vi en anden god gang.

Men lad os bare om svineproduktionen spørge: Hvad er det nu for en produktion, vi har, også i et globalt perspektiv? Der er det jo sådan, at ud over at det danske landbrug lægger beslag på en meget stor del af Danmarks areal – 62 pct. tror jeg er tallet – er man også nødt til at bruge jord i Sydamerika til at producere foder til svin. Der er sådan set ikke meget tvivl om, at produktionsmetoden i de sydamerikanske lande ikke er miljømæssigt gunstig, og at den har stærkt negative konsekvenser, plus at transport af store mængder foder jo sådan set heller ikke, i hvert fald miljømæssigt, er fornuftigt.

Formentlig bliver det sådan i de kommende år, at transport, også skibstransport, bliver betydelig dyrere, fordi vi, når vi diskuterer andre ting, jo snakker om, hvordan der skal afgift på fuelolie til skibstransport, fordi vi skal have reduceret skibstransportens CO₂-udslip. Det vil altså sige, at også på den måde kommer en produktion af fødevarer, som baserer sig på import af foder, i en yderligere økonomisk vanskelighed.

Kl. 12:38

Så er der alle de miljømæssige problemer, som de er i dag. Uanset at det er rigtigt, at der er gennemført en række vandmiljøplaner, som alle sammen har haft en vis effekt, er det jo stadig væk sådan, at vi må konstatere, at naturens tålegrænser i Danmark ikke overholdes – de overskrides. Derfor er vi nødt til at lave nogle afgørende ændringer i den danske landbrugsproduktion, og et af de elementer, der kommer til at indgå i det her, er også en reduceret svineproduktion. Om det så vil føre til mindre beskæftigelse, er det vanskeligt at vurdere. Der er jo andre produktioner, der er forsvundet ud af Danmark, uden at man bagefter har kunnet sige, om det har ført til stor arbejdsløshed. Om det vil føre til mindre beskæftigelse i fødevarersektoren, er også tvivlsomt, for hvis man producerer fødevarer, som der er en større værditilvækst ved, kan man jo også have en større beskæftigelse, selv om man har en mindre produktion i antal kilo.

Så jeg synes, at det, vi her skulle diskutere, var, hvordan vi kan sikre, at vi fremover får en landbrugsproduktion, som både miljømæssigt, økonomisk og beskæftigelsesmæssigt er bedre end den, vi har i dag. Og det er jo ikke et spørgsmål om, at man ligesom kan sige, at man så skal gribe ind i markedskræfterne, for det er jo mange år siden, at den europæiske landbrugsproduktion osv. havde noget med markedskræfter at gøre. Man bruger masser af penge i støtte til landbrugserhvervet, og i modsætning til nogle af de andre partier i oppositionen er jeg ikke vældig optaget af at få den fjernet; jeg er bare optaget af at få pengene brugt på en fornuftig måde, sådan at det understøtter den udvikling, som vi synes der skal være på landbrugsområdet.

Man kan selvfølgelig stille sig selv det spørgsmål: Hvorfor valgte Enhedslisten ikke bare at fremsætte et beslutningsforslag, som i generelle vendinger beskrev nogle strukturændringer og forandringer i

dansk landbrug, der skulle sættes i værk, og så ville modtagelsen havde været langt mere positiv? Men konsekvensen ville nok have været den samme, for de partier, der udgør flertallet i Folketinget, ville have gennemskuet, at det ville få grundlæggende alvorlige konsekvenser, og derfor alligevel have været imod.

Vi har, når vi kommer med det her beslutningsforslag, bl.a. besluttet os til, at det ikke bare er, fordi vi er blevet optændt af den hellegende ild, fordi Danmarks Naturfredningsforening nu har tilsluttet sig vores synspunkter; vi var godt klar over, at det forholdt sig ganske anderledes i en række af de politiske partier, vi normalt er enige med. Socialdemokraterne opererede jo i sin tid med begrebet et intelligent svinestop, og i forbindelse med et forslag skal man jo altid putte ind foran, at det er intelligent, for så har man vundet debatten om intelligensen, for så kommer man først; nu er der vist en enkelt, som det allerede er lykkedes at kalde det her for et uintelligent svinestop, og det lever vi med, for det er jo den politiske hensigt, der er afgørende.

Men der er en grund til, at vi har fremsat forslaget, og det er, at det, som lovgivningen er i dag, er sådan, at hvis man i en kommune f.eks. skulle beslutte sig til, at her vil man have en erhvervsudvikling af sit landbrug, som ikke er baseret på en øget svineproduktion, også fordi man vil have en bedre miljøudvikling og en bedre naturudvikling end den, man kan få ved bare at overholde de regler, der er, så har man i dag planlægningsmæssigt ingen mulighed for at sige, at man ikke vil have en øget svineproduktion i den kommune. Det var sådan set ellers den vinkel, vi havde håbet at det kunne få, nemlig at man kunne have en diskussion af det her lokalt i kommunerne, så man også der kunne beslutte sig til, hvilken udvikling man ville have. Men vi har fået et meget klart svar fra miljøministerens side om, at der er klare og uomtvistelige regler her, nemlig at man skal gøre, som man får besked på. Det var så anledningen til, at vi rejste det her forslag, for vi sagde, at så er man jo nødt til at løse det på landsplan, og så må vi bare konstatere, at vores konsekvente, håndfaste – af nogle kaldet brutale – beslutningsforslag ikke kan blive vedtaget i Folketinget.

Men så står vi jo tilbage med spørgsmålet: Hvordan sikrer vi så en omlægning af dansk landbrug til økologi? Hvordan sikrer vi så en omlægning, som gør, at den enorme CO₂-udledning, der kommer fra husdyrproduktionen i Danmark, bliver reduceret? Der indgår vi konstruktivt i diskussioner med alle partier, som er enige med os i, at der er tale om en reel problemstilling, som skal løses. Og jeg er sikker på, at mulighederne for, at det bliver løst, nok vil blive bedre efter et valg, når vi får et nyt flertal, selv om jeg af hensyn til en eventuel skrækpropaganda må sige, at vi selv i Enhedslisten er opmærksomme på, at mulighederne for at få vores politik igennem fuldstændig uændret i en situation, hvor alle de øvrige oppositionspartier er uenige med os, nok er lidt begrænsede.

Kl. 12:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er to korte bemærkninger. Først er det hr. Henrik Høegh.

Kl. 12:42

Henrik Høegh (V):

Det glæder mig sådan set, at hr. Per Clausen er meget opmærksom på indtjeningen i primærproduktionen i landbruget og i relation til det her i dag selvfølgelig i svineproduktionen. Det er rigtigt, at den er elendig i øjeblikket på grund af nogle lave priser. Men årsagen til, at vi har svært ved at konkurrere herhjemme, er jo i høj grad de rammevilkår, der er herhjemme, og der er god grund til at få kigget på, hvordan vi kan hjælpe der. For skal vi sikre 55.000 arbejdspladser og dermed en indtjening til den danske samfundshusholdning og en eksportindtjening, skal der jo være en råvareforsyning. Derfor er det nødvendigt at kigge på det.

Jeg synes bare, det er lidt sørgeligt, at hr. Per Clausen konsekvent glemmer den indkomstgenerering, den pågældende produktion har i det her land. Vi er enige om primærsiden, nemlig at der må kigges på den, men det er, som om hr. Per Clausen lukker øjnene for den indkomst, der er her, og den eksport og valutaindtjening, der er, til glæde for samfundshusholdningen i det her land.

Kl. 12:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:43

Per Clausen (EL):

Det er meget spændende, når hr. Henrik Høegh taler om, at rammevilkårene skal ændres. Det har jeg godt set, og det siger man også hele tiden i Landbrug & Fødevarer – det tror jeg er organisationen, der jo repræsenterer landbrugets interesser – nemlig at rammevilkårene skal ændres. Så er det, jeg tænker lidt på, om det er, fordi man synes, at der er nogle lønvilkår i fødevarerbranchen, som skal forringes, eller om det er, fordi man synes, at der er nogle miljøkrav, som er urimelig høje, eller om det er nogle skatter, man vil holde op med at betale, eller om det er nogle lån, man har indgået aftaler om, som har vist sig at være rigtig, rigtig dumme at indgå aftale om, og som man vil lettes for.

På nogle områder er jeg sådan set helt indstillet på at vi skal skabe bedre vilkår for primærproduktionen, for jeg mener nemlig – i lighed med hr. Henrik Høegh, ved jeg – at vi *skal* have en primærproduktion af fødevarer i Danmark.

Kl. 12:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Henrik Høegh.

Kl. 12:44

Henrik Høegh (V):

Når jeg snakker om rammevilkår, så tror jeg, at det efter en tv-udsendelse er de fleste bekendt, at det ikke er gældssanering, jeg tænker på i den sammenhæng. Det er beskatning, og det er nogle udgifter til det offentlige. Der er en række punkter, hvor vi kan hjælpe konkurrenceevnen i det erhverv.

Den anden del er jo om miljøet, så lad mig til sidst spørge: Kender hr. Per Clausen ammoniakfordampningen pr. svin i den økologiske svineproduktion og i den konventionelle svineproduktion?

Kl. 12:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:45

Per Clausen (EL):

Hvis det, som hr. Henrik Høegh forsøger at antyde, er, at vi ikke har løst alle miljøproblemer ved at overgå til økologi, har hr. Henrik Høegh fuldstændig ret. Det er man nødt til at arbejde meget med i den økologiske produktion. Men det har selvfølgelig også nogle konsekvenser for, hvor stor svineproduktionen skal være.

Det er også derfor, at vi åbent og ærligt siger, at hvis vi skal have et landbrug, som tager de fornødne hensyn til miljø og natur, er en af præmisserne, at svineproduktionen bliver mindre, end den er i dag. Så må vi have en anden produktion, hvor der også er noget beskæftigelse, som kan sikre udviklingen.

Det er jo ikke noget nyt, at erhvervsvirksomheder, som ikke er i stand til at tjene penge, og som derfor låner for mange penge i banker, kommer og siger, at de ikke skal have gældssanering, men bare skal fritages for nogle skatter. Det er jo ikke et nyt synspunkt, der kommer fra erhvervsorganisationerne.

Kl. 12:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 12:46

René Christensen (DF):

Det er bare til det billede, som står tilbage efter de sidste bemærkninger, nemlig om kommunerne kan sige nej til, at der kommer yderligere svinebrug til i deres kommune. Jeg vil bare lige høre, om hr. Per Clausen ikke kan bekræfte, at det jo ikke er sådan helt tilfældigt, om kommunernes siger ja eller nej til svinebrug. Det skal jo igennem en miljøvurdering, hvor der bliver set på området omkring det. Det er jo ikke sådan, at landmændene bare kan komme med en ansøgning, og så får de mulighed for at udvide deres bedrift. Kan ordføreren ikke bekræfte det? Billedet blev næsten, at det i dag er meget nemt, og det er det bestemt ikke.

Kl. 12:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:46

Per Clausen (EL):

Det er jo rigtigt, at der skal gives miljøtilladelser, og det er mit indtryk, at det er lykkedes for regeringspartierne og Dansk Folkeparti at lave en ordning, som er bureaukratisk og besværlig, og som både landmænd og miljøorganisationer er utilfredse med. Så det er rigtigt, at det ikke er sådan noget, som man bare kan gøre. Det er besværligt og bureaukratisk. Det er jeg enig i. Problemet er så, at jeg ikke mener, at de regler, som man nu har opstillet, på tilstrækkelig vis sikrer miljø og natur.

Kl. 12:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 12:47

René Christensen (DF):

Det vil sige, at det, der faktisk bliver lagt op til her, er, at man vil tage et erhverv ud og lade det være op til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, om det her erhverv overhovedet skal have udviklingsmuligheder. Det er det, man her lægger op til.

Hvis det skal være et miljøspørgsmål og det ikke bare er et spørgsmål om, at man er sur på landmanden, må jeg sige, at de regler, der er i dag, jo tager meget hensyn til det omkringliggende miljø. Det er både i forhold til det menneskelige miljø – dvs. hensyn til dem, der bor omkring landbruget – og så sandelig også i forhold til miljøet omkring drikkevandet og andet. Der er jo mange områder i dag, som tager – hvad skal man sige – action på det her med miljøet, når der etableres nyt.

Kl. 12:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:48

Per Clausen (EL):

Der er nu ikke tale om, at det at give kommunerne mulighed for at afvise udvidelse eller etablering af svinelandbrug, hvis kommunen ikke mener, at det er i overensstemmelse med kommuneplanlægningen, vil stille landbruget anderledes end andre erhverv, som må acceptere den planlægning, som kommunerne laver. Sagen er, at landbruget i dag har en særstatus, som gør, at det ikke er underlagt den overordnede planlægning, men skal opfylde nogle miljøregler.

I en eller en forstand er det her et forsøg på at normalisere industrilandbrugets placering i forhold til anden industri, selv om jeg synes, at det er en dårlig vej at betræde for dansk landbrug. Jeg synes faktisk, at de skulle insistere på, at de er noget andet end industri, men det stiller så på den anden side også nogle krav til, hvordan de organiserer produktionen.

Kl. 12:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Nu har jeg i 10 år håbet, at der en dag var en, der ville gøre indsigelse, men det er ikke sket endnu. Og da der ikke er nogen, der gør indsigelse, er forslaget henvist til Miljø- og Planlægningsudvalget.

Kl. 12:49

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 2. februar 2010 kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen, og jeg skal i øvrigt henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet er hævet. (Kl. 12:49).
